

Kallelse till kommunstyrelsen

Nämnd	Kommunstyrelsen
Tid	Onsdagen den 11 januari 2023 klockan 17.00
Plats	Höger kammarsal, Habo kommunhus
Justerare	Lena Danås

Föredragningslista

Nr Ärende

1. Praktisk information till kommunstyrelsens ledamöter
Föredragande: Helena Johnsson, HR-administratör
2. Revidering av pensionspolicy samt tillhörande riktlinjer
Föredragande: Annika Ekdahl, HR-chef, Helena Johnsson HR-administratör
3. Livsmedel - strategisk inriktning
Föredragande: Magdalena Carlén, inköpscontroller, Lena Bergström, kostchef
4. Beslut om remiss av VA-plan - drift, underhåll, förnyelseplan
Föredragande: Marie Wikander Ederfors, VA-chef
5. Beslut om remiss av VA-plan - huvuddokument
Föredragande: Therese Mattisson, projekt/miljöingenjör
6. Kommunal medfinansiering av gång- och cykelväg, Habo-Furusjö
Föredragande: Svante Modén, teknisk chef, punkt 6-8.
7. Svar på motion om övergångsställen
8. Svar på motion om skärmtak utanför vårdcentrum
9. Former för utskick av kallelse och handlingar till kommunfullmäktige
10. Svar på motion om förebyggande arbete för psykisk hälsa
11. Val av ledamöter och ersättare samt ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott
Inga handlingar till valärendena.
12. Val av ledamöter och ersättare samt ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsens personalutskott
13. Val av ledamöter och ersättare samt ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsens näringspolitiska råd

Nr Ärende

14. Val av ledamot och ersättare i kommunala rådet för pensionärer och personer med funktionsnedsättning
15. Val av ledamot/ordförande och ersättare i folkhälsorådet/brottsförebyggande rådet
16. Val av ledamöter till samrådsgruppen Södra Vätterbygden
17. Val av vice ordförande i styrelsen för June Avfall & Miljö AB
18. Val av ledamot och ersättare i styrgruppen för energi- och klimatrådgivning, Energicentrum
19. Val av ledamot och ersättare i styrelsen för ideella föreningen Science Park
20. Val av ledamot i klimatrådet i Jönköpings län
21. Val av ledamöter till styrgruppen för strategiskt hållbarhetsarbete
22. Val av ombud till Kommuninvests föreningsstämma
23. Val av ombud till föreningen Habo Bruk för alla
24. Anmälningsärenden
25. Redovisning av delegationsbeslut

Susanne Wahlström
Ordförande

Benita Hjalmarsson
Sekreterare

§ 25 Revidering av Pensionspolicyn samt tillhörande riktlinjer

Diarienummer KS22/382

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad pensionspolicy. Vidare beslutar kommunstyrelsen att anta tillhörande riktlinjer för pensionspolicyn.

Beskrivning av ärendet

Den 1 januari 2023 får alla kommuner och regioner ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR. Majoriteten av de anställda kommer automatiskt att gå över till detta. Medarbetare som är födda 1985 eller tidigare och har ett intjänande över 7,5 ibb kommer däremot att få göra ett val om vilket pensionsavtal man önskar tillhöra, nuvarande KAP-KL eller det nya AKAP-KR.

Med anledning av det nya pensionsavtalet finns det behov av att revidera kommunens pensionspolicy samt tillhörande riktlinjer.

Pensionspolicyn är ett strategiskt dokument som ska medverka till att uppfylla visionen om Habo kommun som en eftertraktad arbetsplats. Pensionspolicyn ska användas som ett av flera instrument för att långsiktigt trygga verksamheten vad gäller personal-/kompetensförsörjning och ekonomi.

Innehållet i den reviderade pensionspolicyn samt de tillhörande riktlinjerna är i alla väsentlighet likartad med den tidigare. Däremot finns nu det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, medtaget i policyn samt hur detta avtal påverkar dem som går på KAP-KL och har så kallad förmånsbestämd ålderspension eller Alternativ KAP-KL. Policyn beskriver även de särskilda pensionslösningar som gäller vid avgång före 65 år samt en beskrivning av möjligheten att löneväxla mot pension.

Större förändringar i policyn är dels att arbetsgivaren ges möjlighet att erbjuda medarbetare som valt att stå kvar i KAP-KL en fortsatt pensionsavsättning även efter 65 år, samt att riktlinjerna för pension till förtroendevalda har harmoniserats med AKAP-KR.

De tillhörande riktlinjerna beskriver mer detaljerat regelverket för de olika delarna i pensionspolicyn. Dessa är:

- Riktlinje för löneväxling
- Riktlinje i samband med tidigare avgång

- Riktlinje för Alternativ KAP-KL
- Riktlinje Pension till förtroendevalda

Policyn antas av kommunfullmäktige medan riktlinjerna antas och revideras av kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

PENSIONSPOLICY HABO KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige den DD månad ÅÅÅÅ § X

HABO KOMMUN

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Pensionspolicyn är ett strategiskt dokument som ska medverka till att uppfylla visionen om Habo kommun som en eftertraktad arbetsplats. Pensionspolicyn ska användas som ett av flera instrument för att långsiktigt trygga verksamheten vad gäller personal-/kompetensförsörjning och ekonomi.

Det har även öppnats upp möjligheter att utforma pensionslösningar för individer eller grupper av anställda samt alternativ att trygga dessa utfästelser. Kommunens pensionspolicy ska tydliggöra vilka pensionslösningar som accepteras inom kommunen, hur dessa ska tryggas samt hur arbetet med pensionsfrågor ska bedrivas.

Policyn samt dess riktlinjer gäller för samtliga anställda inom Habo kommun.

1.2 Syfte

Pensionspolicyn ska medverka till att kommunen har marknadsmässigt riktiga förmåner för de anställda och att detta går att följa upp.

Pensionsförmånerna ska hjälpa kommunen att attrahera och behålla kompetent personal.

Policyn ska effektivisera kommunens administration och ge snabba och enkla rutiner vilket ska bidra till sänkta kostnader.

Nyanställningar ska klaras av inom ramen för pensionspolicyn som ska fungera som ett ramverk inom vilken nyanställningen ska hanteras.

1.3 Uppdatering

Pensionspolicyn ska ses över när det skett större förändringar i lagar och kollektivavtal med påverkan på pensionsområdet, eller i övrigt då det finns behov.

1.4 Beslutsordning

Kommunfullmäktige

- Beslutar om pensionspolicy och förändringar av denna.

Kommunstyrelse

- Pensionsmyndighet för anställda och förtroendevalda i kommunen.

Personalutskott

- Beslutar i pensionsfrågor av principiell karaktär.
- Tolkning och tillämpning av pensionsbestämmelser för förtroendevalda.
- Beviljande av särskild avtalspension, pensionsförstärkning i samband med förtida uttag och minskad arbetstid för äldre anställda.
- Beslut om vilka anställda som ska betraktas som nyckelpersoner och därmed omfattas av möjligheten till alternativa pensionslösningar.
- Beslut om extra pensionsavsättning för förvaltningschefer och motsvarande samt nyckelpersoner.

HR-chef

- Beslutar i pensionsfrågor inom ramen för antagen pensionspolicy.

- Beslutar i pensionsfrågor som inte är av principiell karaktär
- Beslutar tillsammans med personalutskottet vid individuella överenskommelser om lön och anställningsvillkor utanför fastställda ramar och riktlinjer, med undantag för kommundirektör och förvaltningschefer.

Pensionshandläggare

- Utfärdande av pensionsbrev.

2. Pension

2.1 Pension för anställda

För samtliga anställda med pensionsrätt i kommunen gäller AKAP-KR fr.o.m. 2023-01-01. Vissa anställda har haft rätt att kvarstå i KAP-KL även efter denna tidpunkt. Anställd med rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning vid övergången till AKAP-KR, AKAP-KL, KAP-KL eller i enstaka fall äldre pensionsavtal kvarstår i dessa fram till pensionsålder eller till friskförklaring.

Nyanställd som kommer ifrån annan arbetsgivare inom samma sektor och i den senaste anställningen omfattats av KAP-KL och Förmånsbestämd ålderspension kvarstår i detta avtal även i anställningen hos Habo kommun enligt övergångsreglerna i KAP-KL. Den anställda kan dock själv välja att istället få omfattas av AKAP-KR.

2.1.1 Pensionsgrundande ledigheter

Enbart pensionsgrundande ledigheter som är upptagna i KAP-KL respektive AKAP-KR ska ligga till grund för intjänande av tjänstepensionsförmåner.

2.1.2 Pensionsgrundande avlöningsförmåner

Enbart pensionsgrundande avlöningsförmåner som är upptagna i KAP-KL respektive AKAP-KR ska ligga till grund för intjänande av tjänstepensionsförmåner.

2.2 Pension för förtroendevalda heltids- och deltidspolitiker

För pension och omställningsstöd för förtroendevalda återfinns i riktlinjer.

3. Information

3.1 Val avseende avgiftsbestämd ålderspension

Kommunens upphandlade leverantör av pensionstjänster informerar nyanställd personal om möjligheterna att välja pensionsplacering, valbara förvaltare och vad som händer om inget val görs.

3.2 Under anställningstiden

HR-enheten ansvarar för att regelbundna informationsträffar hålls för anställda avseende allmänna pension samt tjänstepension. Information om kommunens pensionspolicy och tillhörande riktlinjer finns även på kommunens intranät.

3.3 Inför pensionsavgång

Anställd som ska avgå med pension ska lämna skriftlig ansökan till närmaste chef senast tre månader före planerad pensionsavgång.

3.4 Rådgivning för särskilda grupper

Anställd med lön överstigande 8,5 inkomstbasbelopp kan erbjudas rådgivning av kommunen genom utomstående rådgivare, se mer i respektive tillhörande riktlinje till pensionspolicyn. Kostnaden för rådgivningen uppgår till 3 % av den anställdes premie.

Rådgivningen omfattar de val den anställda har rätt till i anställningen samt genomgång av tidigare intjänande av pension. Genomgång görs även gällande skydd till efterlevnaden, skydd vid sjukdom och olycksfall. Genomgång och rekommendationer av placeringar utifrån den anställdes riskprofil genomförs.

4. Tjänstepensionsavsättningen efter 65 års ålder

Anställd som omfattas av KAP-KL samt fortsätter arbeta efter 65 år och som har ett pensionsunderlag överstigande 7,5 inkomstbasbelopp mister idag avsättningen till den Förmånsbestämda ålderspensionen/ Alternativ KAP-KL enligt gällande pensionsavtal och riktlinjer. Pensionen anses då färdigbetald. Dock kvarstår avsättningen till den avgiftsbestämda ålderspensionen för samtliga anställda efter 65 år oavsett löneläge.

Då gränsen för pensionsuttag kommer att flyttas högre upp i åldrarna samt att AKAP-KR ger fortsatt full pensions efter 65 års ålder kan arbetsgivaren istället införa en särskild pensionsavsättning utöver kollektivavtalet för de personer som vid fortsatt anställning efter 65 års ålder har en årslön överstigande 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavsättning fortsätter då på 30 % av den lön som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp, till dess att den anställda fyllt i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 4,5 % på hela den pensionsgrundande lönen.

4.1 Regelverk

Personalutskottet beslutar i enskilda fall efter samråd-med aktuell förvaltningschef vilka som ska omfattas av detta regelverk.

Genom anställningen hos Habo kommun så omfattas den anställda av KAP-KL som tjänstepensionsavtal. Denna pensionslösning kompletterar KAP-KL som i övrigt gäller fullt ut för den anställda.

På arbetsgivarens initiativ kan Kommunen åta sig att månatligen avsätta en pensionspremie motsvarande 30 % av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp

Den pensionsgrundande lönen beräknas genom den avtalade månatliga lönen multiplicerat med 12. Avsättningen sker månadsvis fr.o.m. den månad den anställda uppnår 65 års ålder.

Ålderspensionspremier får placeras i det valfria försäkringsbolag och förvaltningsform som den anställda väljer utifrån de försäkringsbolag som kommunen har avtal med. Den anställda ansvarar för utfallet av placerad ålderspensionspremie och utvecklingen av pensionskapitalet.

Pensionsavsättningen omfattas ej av premiefrielse. Vid långvarig sjukdom (över 3 månader) upphör premieavsättningen.

Den anställda har rätt att komplettera avsättningen med ett återbetalningsskydd.

Pensionspremie inbetalas enbart för helt arbetad månad. Premien erläggs månadsvis i förskott.

För att den anställda ska kunna ta beslut i dessa frågor som kan vara av avgörande betydelse för den anställdes trygghet erbjuds rådgivning av extern pensions- och försäkringsrådgivare vilken erbjuds av arbetsgivaren.

5. Särskilda pensionslösningar vid avgång

Habo kommun kan efter särskilt beslut erbjuda särskilda pensionslösningar i samband med tidigare avgång än 65 år. Bestämmelser för detta återfinns i Riktlinjer för pensionslösningar i samband med avgång.

6. Habo kommuns pensionsplan

Anställda som idag omfattas av Alternativ KAP-KL får framledes kvarstå i denna lösning så länge anställningen består.

Nyanställd som i anställning i direkt anslutning till anställningen i Habo kommun omfattas av Alternativ KAP-KL, har en månadslön i den nya anställningen som överstiger 83,5 % av ett inkomstbasbelopp och som önskar kvarstå i Alternativ KAP-KL har möjlighet till detta. Särskilt avtal ska då upprättas. Både tidigare anställda samt ev. nytillkomna i denna lösning omfattas av Habo kommuns bestämmelser i Riktlinjerna för alternativ tjänstepension.

7. Löneväxling mot pension

Anställd erbjuds att växla bruttolön mot pensionsavsättning enligt Habo kommuns bestämmelser i Riktlinjer för löneväxling till pension.

8. Återbetalning av för mycket utbetald pension

Arbetstagaren är skyldig att lämna uppgifter som behövs för beräkning av pension i enlighet med arbetsgivarens anvisningar. Om oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnas ska återbetalning ske. Kommunen kommer alltid att inleda utredning av för mycket utbetald pension om beloppet uppgår till mer än 1000 kr.

9. Utbetalning av små förmåner

Om pensionens månadsbelopp inte uppgår till 0,2 % av gällande PBB kommer kommunen att istället omräkna pensionen och utbetala beloppet som ett engångsbelopp.

10. Utbetalning av små pensionsavgifter

För anställd som omfattas av KAP-KL – Enbart pensionsavgifter som överstiger 1 % av samma års IBB ska betalas ut som pensionsavgift. I annat fall betalas det ut som en kontantutbetalning och sker senast i april året efter intjänandet. För premie som underskrider 200 kr i 2019 års inkomstbasbeloppsnivå sker ingen utbetalning oavsett.

För anställd som omfattas av AKAP-KR är motsvarande procentsats 0,75 % per halvår, reglering sker halvårsvis. För premie som underskrider 100 kr i 2019 års inkomstbasbeloppsnivå sker ingen utbetalning oavsett.

11. Gruppförsäkring

Kommunen erbjuder alla nyanställda en frivillig gruppförsäkring för den anställda och eventuell medförsäkrad. Den anställde ansvarar själv för att teckna försäkringen.

RIKTLINJE FÖR ALTERNATIV KAP-KL

Antagen av XX den DD månad ÅÅÅÅ § X

HABO KOMMUN

1. Inledning

I syfte att stärka kommunens möjlighet att rekrytera och behålla högre chefer och nyckelpersoner i konkurrens med andra arbetsgivare erbjuder kommunen möjlighet till alternativ pensionslösning enligt nedan.

Avtalet "Kollektivavtalad Pension-Kommun och Landsting" (KAP-KL) medger möjlighet till alternativa pensionslösningar för utvalda personer eller grupper, i detta fall förvaltningschef eller motsvarande befattning. Avtalet medger att arbetsgivare och arbetstagare överenskommer om annan pensionslösning skall gälla än vad som följer av KAP-KL.

Anställd som har Alternativ KAP-KL per 2022-12-31 kvarstår i pensionslösningen under sin anställning hos Habo kommun och omfattas vidare av dessa riktlinjer.

Nyanställd som har möjlighet till Alternativ KAP-KL och väljer att omfattas av förmånen omfattas av dessa riktlinjer. Valet av Alternativ KAP-KL måste ske i direkt anslutning till anställningen. I annat fall omfattas den anställde automatiskt av AKAP-KR.

Hos Habo kommun erbjuds nedanstående kategorier (punkt 2) att teckna s.k. Alternativ pensionslösning vilket ersätter den förmånsbaserade ålderspension (FÅP), d.v.s. pensionen på lönedelar överstigande ett pensionsunderlag på 7,5 inkomstbasbelopp. Erbjudandet kommer bl.a. att öka Habo kommuns möjligheter att rekrytera och behålla nyckelpersoner.

I en Alternativ pensionslösning får medarbetaren en pensionslösning anpassad efter egna önskemål.

Alternativ pensionslösning kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lag och kollektivavtal.

Rätten till eget val av pensionsförvaltare till den avgiftsbestämda ålderspensionen kvarstår oförändrat även för medarbetare som väljer Alternativ pensionslösning. Premien för avgiftsbestämd ålderspension får inte användas för Alternativ pensionslösning.

Habo kommun utser valbara försäkringsgivare avseende placering av premien för Alternativ pensionslösning.

Annan tillämpning av Alternativ pensionslösning än vad som anges i dessa riktlinjer får inte förekomma hos Habo kommun.

2. Grundregler

Pensionsåldern är 65 år.

Medarbetaren omfattas av KAP-KL:s regler om pensionsmedförande lön, intjänandetid mm. Habo kommun svarar, enligt plan, för finansiering och tryggnad av förmånerna.

Medarbetaren äger enligt KAP-KL, efter överenskommelse med Habo kommun, att istället för ursprunglig KAP-KL välja annan pensionslösning för ålderspensionen för pensionsunderlag överstigande 7,5 inkomstbasbelopp alternativt istället för att omfattas av AKAP-KR.

Skriftlig överenskommelse ska undertecknas mellan Habo kommun och den anställde för att pensionslösningen ska vara giltig.

KAP-KL:s avgiftsbestämda del kvarstår i enlighet med kollektivavtalet. Sjuk- och efterlevandepensionsförmåner kvarstår på hela pensionsunderlaget.

Uttag från pensionen kan påbörjas vid 55-års ålder eller från den tidpunkt som skattelagstiftningen och valt försäkringsbolags villkor tillåter antingen som ett livsvarigt eller temporärt uttag.

Premiebetalning ska ske så länge medarbetaren kvarstår i tjänst, dock längst intill 65 års ålder.

För arbetstagare som avgår före 65 år, dock tidigast från och med kalendermånaden under vilken han eller hon fyller 61 år, tillgodoräknas även den tid som återstår till 65 år, s.k. slutbetalning.

Försäkringsalternativet ger oantastbara pensioner till den försäkrade, som tillika är oåterkallelig förmånstagare.

2.1 Personkrets

Habo kommun erbjuder Alternativ pensionslösning till de medarbetare som uppfyller samtliga följande villkor:

- Omfattas av Alternativ KAP-KL i tidigare anställning och i direkt anslutning till anställningen hos Habo kommun.
- Är 28 år eller äldre.
- Har en tillsvidareanställning hos Habo kommun
- Är förvaltningschef eller har motsvarande befattning
- Har en månadslön överstigande 83,5 % av ett inkomstbasbelopp i anställningen hos Habo kommun

3. Val av utformning av alternativ pensionslösning

Den medarbetare som väljer Alternativ pensionslösning, får välja premiebestämd försäkringslösning inom ramen för de leverantörer som Habo kommun upphandlat avseende såväl traditionell- som fondförsäkring.

3.1 Premieunderlag för alternativ pensionslösning

Premien för försäkringar enligt Alternativ pensionslösning kommer årligen att avstämmas mot den premiekostnad som Habo kommun annars skulle ha haft för en försäkrad förmån för förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL. Premieneutralitet gäller för Habo kommun.

3.2 Traditionell- eller fondförsäkring

Utmärkande för premiebestämd försäkring är att pensionens storlek baseras på pensionskapitalet vid pensioneringstidpunkten. Pensionskapitalets storlek är beroende av de premier som inbetalats under anställningstiden, samt av den vinstdelning som försäkringsbolaget tilldelar traditionell försäkring, eller vid fondförsäkring den värdeutveckling fonden erhållit under den aktuella perioden. Vid val av fondförsäkring är alltid medarbetaren själv ansvarig för valet av fond, och därmed också storleken på pensionsförmånerna.

3.3 Efterlevandeskydd

Utöver det efterlevandeskydd som finns i KAP-KL kan medarbetare själv avgöra om hans/hennes alternativa pensionslösning ska omfatta utökad efterlevandeskydd. Detta påverkar den egna ålderspensionen, som då blir lägre.

Habo kommun tar inget ansvar, utöver kollektivavtalet, gentemot efterlevande, i det fall någon medvetet avstått ifrån val av efterlevandeskydd i det alternativa valet.

3.4 Obligatoriskt premieskydd vid sjukdom

Premien för Alternativ pensionslösning ska obligatoriskt innehålla premieskydd vid sjukdom. Det betyder att pensionsuppbyggnaden fortsätter även under sjukdomstid. Kostnaden för premieskyddet belastar ej den anställdes premieutrymme utan betalas av arbetsgivaren utöver den övriga premien.

4. Övrigt

4.1 Konsekvenser av att välja alternativ pensionslösning

Medarbetare som valt Alternativ pensionslösning kan inte under anställningstiden hos Habo kommun återgå till ursprunglig FÅP (förmånsbestämd ålderspension).

Genom att välja Alternativ pensionslösning tar medarbetaren eget ansvar för den valda pensionslösningen. Medarbetaren eller efterlevande till medarbetaren, kan således i framtiden inte ställa några krav på Habo kommun, för att vald pensionslösning skulle ge ett oförmånligt ekonomiskt utfall, jämfört med den ålderspension som ursprunglig FÅP skulle ha givit.

4.2 Förändring av vald alternativ försäkringslösning

Medarbetaren har möjlighet att byta förvaltningsform inom den alternativa försäkringslösningen.

4.3 Flytt av försäkringskapital

För att kunna flytta intjänat kapital till annan försäkringsgivare så krävs ett skriftligt godkännande av kommunen. Ett godkännande ges under följande förutsättningar:

- Att flytt sker till annan försäkringsgivare som kommunen har ett upphandlat/förhandlat avtal med
- Att den försäkrade uppfyller eventuella hälsokrav hos den mottagande försäkringsgivaren om löpande försäkring ska tecknas
- Att den försäkrade har fått en rådgivning om konsekvenserna inför flyttbeslutet
- Att inga kostnader för flytten belastar kommunen

Ev kostnader som uppstår ska betalas av antingen den försäkrade eller mottagande försäkringsbolag.

4.4 Löneminskning

Om medarbetare som valt Alternativ pensionslösning får löneminskning, så att pensionsunderlaget understiger 7,5 inkomstbasbelopp, upphör premiebetalningen. Anställd kvarstår dock i KAP-KL som pensionsavtal.

4.5 Rådgivning

För medarbetaren innebär valet mellan ursprunglig och Alternativ pensionslösning ett viktigt privatekonomiskt beslut.

Habo kommun har möjlighet att erbjuda medarbetaren individuell rådgivning av fristående försäkringsspecialist vilken utses av Habo kommun.

Rådgivningen erbjuds alltid den anställde av kommunen innan denne får teckna en Alternativ KAP-KL.

Kostnaden för rådgivningen uppgår till 3% av den anställdes premie. Anmälan ska ske på särskild blankett till kommunens rådgivare.

För att medarbetaren ska kunna ta ställning i valet mellan ursprunglig och Alternativ pensionslösning, ska denne före sitt val alltid få information och analys om skillnaderna mellan de olika försäkringslösningarna.

4.6 Ansvar för riktlinjerna

Pensionsmyndigheten ansvarar för dessa riktlinjer.

HABO KOMMUNS RIKTLINJER FÖR LÖNEVÄXLING TILL PENSION

Antagen av XX den DD månad ÅÅÅÅ § X

HABO KOMMUN

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning.....	3
2. Grundriktlinjer	3
2.1. Personkrets	4
2.2. Löneunderlag.....	4
2.3. Storleken på växlingen	4
3. Val av utformning av löneväxlingen.....	4
3.1. Traditionell- eller fondförsäkring	4
3.2. Efterlevandeskydd	4
3.3. Förändring av försäkringslösningen.....	5
3.4. Flytt av försäkringskapital.....	5
4. Övrigt.....	5
4.1. Vid sjukdom/ledighet	5
4.2. Särskild överenskommelse.....	5
4.3. Rådgivning	5
4.4. Ansvar för riktlinjerna.....	6

1. Inledning

En löneväxling innebär att den anställda byter en bestämd del av sin bruttolön mot att motsvarande del plus tillägg inbetalas till en pensionsförsäkring i ett valt försäkringsbolag utefter den anställdes önskemål, kommunens upphandling, pensionspolicy samt dessa riktlinjer.

Samtliga tillsvidareanställda inom personkretsen har möjlighet att löneväxla via ett överenskommet månatligt bruttolöneavdrag. Erbjudandet syftar till att stärka kommunens möjlighet att attrahera och behålla kompetenta medarbetare genom att vara en modern och flexibel arbetsgivare.

Löneväxling kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lag och kollektivavtal samt eventuellt privat sparande.

Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Anställda som löneväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet beräknas utifrån kvoten mellan lagstadgade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader och kan därför komma att ändras över tiden. Kostnadsneutraliteten innebär också att löneväxlingen inte ska påverka den anställdes ordinarie tjänstepension. Bruttolönen före växling ska därför även fortsättningsvis vara pensionsgrundande för tjänstepensionen.

Bruttolönen före växling ska även ligga till grund för framtida lönerevisioner samt vid beräkning av lönerelaterade tillägg och avdrag, till exempel semesterlönetillägg och sjukavdrag.

Löneväxlingen regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och den anställda.

Habo kommun upphandlar valbar försäkringsgivare avseende placering av premien för löneväxlingen.

2. Grundriktlinjer

- Pensionsåldern är 67 år
- Uttag från pensionen kan påbörjas vid 55-års ålder eller från den tidpunkt som skattelagstiftningen och valt försäkringsbolags villkor tillåter antingen som ett livsvarigt eller temporärt uttag.
- Premiebetalning kan ske så länge medarbetaren kvarstår i tjänst, dock krävs ett godkännande ifrån arbetsgivaren vid växling efter 67 års ålder.
- Försäkringsalternativet är en arbetsgivarägd tjänstepension med den anställda som försäkrad

2.1. Personkrets

Habo kommun erbjuder växling av lön mot pension till de medarbetare som uppfyller följande villkor:

- Har en tillsvidareanställning i kommunen
- Omfattas av KAP-KL/AKAP-KR
- Har en lön som bör överstiga 8,5 inkomstbasbelopp

2.2. Löneunderlag

Det är lönen innan växlingen som ska ligga till grund för avsättningen till tjänstepensionen. Dock kan eventuella ersättningar från socialförsäkringarna enligt lag komma att påverkas av växlingen såsom allmän pension, sjukersättning och föräldrapenning.

Det är även lönen innan växlingen som ska ligga till grund för lönerevision.

2.3. Storleken på växlingen

Det belopp som den anställda avstår varje månad måste uppgå till minst 1000 kr. Utöver den bruttolön som den anställda avstår bekostar arbetsgivaren ett tillägg motsvarande kvoten mellan sociala avgifter och löneskatt, vilket inbetalas till det förvaltningsalternativ som den anställda väljer. Tillägget kan komma att förändras utifrån en eventuell förändring av de sociala avgifterna eller löneskatten och är således inget fast belopp.

3. Val av utformning av löneväxlingen

Den medarbetare som väljer löneväxling, får välja premiebestämd försäkringslösning inom ramen för de leverantörer som kommunen upphandlat avseende såväl traditionell- som fondförsäkring.

3.1. Traditionell- eller fondförsäkring

Utmärkande för premiebestämd försäkring är att pensionens storlek baseras på pensionskapitalet vid pensioneringstidpunkten. Pensionskapitalets storlek är beroende av de premier som inbetalats under anställningstiden, samt av den vinstdelning/återbäring som försäkringsbolaget tilldelar traditionell försäkring, eller vid fondförsäkring den värdeutveckling fonden erhållit under den aktuella perioden. Vid val av fondförsäkring är alltid medarbetaren själv ansvarig för valet av fond, och därmed också storleken på pensionsförmånerna.

3.2. Efterlevandeskydd

Utöver det efterlevandeskydd som finns i KAP-KL/AKAP-KR kan medarbetaren själv avgöra om hans/hennes löneväxling ska omfatta ett utökad efterlevandeskydd. Detta påverkar den egna ålderspensionen, som då blir lägre.

Habo kommun tar inget ansvar, utöver kollektivavtalet, gentemot efterlevande, i det fall någon medvetet avstått ifrån val av efterlevandeskydd i det alternativa valet

3.3. Förändring av försäkringslösningen

Medarbetaren har möjlighet att byta förvaltningsform, premiestorlek och efterlevandeskydd inom den valda försäkringslösningen. Ändring av förvaltningsform och efterlevandeskydd ska anmälas till respektive försäkringsbolag. Ändring av premiestorleken ska anmälas till HR-enheten. Ändring kan ske maximalt två gånger per år.

3.4. Flytt av försäkringskapital

För att kunna flytta intjänat kapital till annan försäkringsgivare så krävs ett skriftligt godkännande av kommunen. Ett godkännande ges under följande förutsättningar:

- Att flytt sker till annan försäkringsgivare som kommunen har ett upphandlat/förhandlat avtal med
- Att den försäkrade uppfyller eventuella hälsokrav hos den mottagande försäkringsgivaren om löpande försäkring ska tecknas
- Att den försäkrade har fått en rådgivning om konsekvenserna inför flyttbeslutet
- Att inga kostnader för flytten belastar kommunen

Eventuella kostnader som uppstår ska betalas av antingen den försäkrade eller mottagande försäkringsbolag.

4. Övrigt

4.1. Vid sjukdom/ledighet

Löneväxlingen upphör vid långvarig obetald ledighet eller då den anställde ej längre har en sjuklön som avdraget kan tas av.

4.2. Särskild överenskommelse

För att växling av lön mot pension ska börja gälla ska en särskild överenskommelse upprättas vilken ska undertecknas av både den anställde och av arbetsgivaren.

4.3. Rådgivning

För medarbetaren innebär valet av eventuell löneväxling ett viktigt privatekonomiskt beslut. Habo kommun kommer därför att erbjuda medarbetaren individuell rådgivning av fristående försäkringsspecialist vilken utses av kommunen.

Rådgivningen är obligatorisk för att få teckna en löneväxling.

Kostnaden för rådgivningen uppgår till 3% av den anställdes premie. Rådgivningen är obligatorisk de första 12 månaderna ifrån teckningstillfället. Därefter kan den anställde avsäga sig rådgivningen mot en kostnadsreduktion. Anmälan ska ske på särskild blankett till kommunens rådgivare.

För att medarbetaren ska kunna ta ställning i valet ska denne före sitt val alltid få information om skillnaderna mellan de olika förvaltningsformerna samt övriga valmöjligheter.

4.4. Ansvar för riktlinjerna

Pensionsmyndigheten ansvarar för dessa riktlinjer

RIKTLINJE I SAMBAND MED TIDIGARE AVGÅNG

Antagen av XX den DD månad ÅÅÅÅ § X

HABO KOMMUN

80-90-100 modellen

Kommunen kan erbjuda möjlighet att minska sin arbetstid i samband med övertalighet eller då det finns andra orsaker. Möjligheten gäller tillsvidareanställda. Den anställde tillåts minska sin arbetstid med 20 procent. Lönen minskas med 10 procent och det fortsatta tjänstepensionsintjänandet behålls på samma nivå som innan arbetstidsminskningen.

Nedre gräns för arbetstiden efter minskningen är 40 procent av heltid. Gränsen är satt med tanke på möjligheten att planera arbetet inom verksamheten. Anställningen omregleras i samband med arbetstidsminskningen. Den anställde ska så långt möjligt behålla tidigare arbetsuppgifter, men i mindre omfattning.

Den anställde ska ha uppnått 63 års ålder och ha minst 10 års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till arbetstidsminskningen.

Som pensionsgrundande lön för tjänstepensionen tillgodoräknas den fasta lönen före arbetstidsminskningen. Denna lön ska förändras procentuellt med faktiska löneökningar.

Möjligheten gäller normalt till 65 års ålder, men kan efter särskilt beslut förlängas till längst till vid var tid gällande LAS-ålder.

Arbetstidsminskning kan påverka den anställdes allmänna pension, socialförsäkringsförmåner och ersättningar från avtalsförsäkringarna eftersom dessa ersättningar baseras på faktiskt utbetald lön respektive sjukpenninggrundande inkomst.

Kommunen kompenserar inte för denna påverkan.

Som pensionsgrundande lön för tjänstepensionen tillgodoräknas den fasta lönen före arbetstidsminskningen

90-100 modellen

Kommunen kan erbjuda möjlighet att minska sin arbetstid i samband med övertalighet eller då det finns andra orsaker. Den anställde ska ha uppnått ålder om 63 år. Om arbetstidsminskningen beviljas på grund av övertalighet får tjänsten inte återbesättas. Beslutet att erbjuda lösningen tas ensidigt av arbetsgivaren och innebär inte någon rättighet för den anställde som heller inte kan ansöka om förmånen.

Möjligheten gäller tillsvidareanställda. Den anställde tillåts minska sin arbetstid med 10 procent. Lönen minskas med 10 procent och det fortsatta tjänstepensionsintjänandet behålls på samma nivå som innan arbetstidsminskningen.

Anställningen omregleras i samband med arbetstidsminskningen. Den anställde ska så långt möjligt behålla tidigare arbetsuppgifter, men i mindre omfattning.

Möjligheten gäller normalt till 65 års ålder, men kan efter särskilt beslut förlängas till längst till vid var tid gällande LAS-ålder.

Arbetstidsminskning kan påverka den anställdes allmänna pension, socialförsäkringsförmåner och ersättningar från avtalsförsäkringarna eftersom dessa ersättningar baseras på faktiskt utbetald lön respektive sjukpenninggrundande inkomst.

Kommunen kompenserar inte för denna påverkan.

Som pensionsgrundande lön för tjänstepensionen tillgodoräknas den fasta lönen före arbetstidsminskningen

Övertalighetslösningar

Särskild avtalspension

Kommunen är restriktiv avseende beviljande av särskild avtalspension (SAP). Särskild avtalspension är inte en rättighet för den anställda utan är ett verktyg som arbetsgivaren kan använda sig av efter särskilt beslut för att t.ex. underlätta generationsskiften, vid arbetsbrist samt i särskilda fall.

Med särskild avtalspension avses pension före 65 år.

Beslut om särskild avtalspension ska utges tas efter diskussion mellan berörd verksamhetschef och HR-chef vid varje tillfälle.

Villkoren för den Särskilda avtalspensionen dokumenteras i en särskild utfästelse vilken ska undertecknas av både den anställda och av arbetsgivaren. Kostnaden för den Särskilda avtalspensionen ska tas av respektive verksamhet.

1.1 Omfattning

Hel SAP kan tidigast utges från den kalendermånad då arbetstagaren fyller 61 år. SAP:en upphör vid 65 år eller då intjänad pensionsrätt 971231 och/eller förmånsbestämd ålderspension utbetalas av kommunen. Partiell särskild avtalspension kan utgå som längst till 67 år.

1.2 Förmånsnivå

Förmånsnivån avtalas separat vid varje tillfälle.

1.3 Pensionsavgifter

Pensionsavgift tillgodoräknas arbetstagaren under tiden med SAP, beräknad på pensionsunderlaget vid tidpunkten för erhållandet av SAPen.

1.4 Samordning

Ingen samordning sker med annan förvärvsinkomst förutom i de fall förmånstagaren får en ny anställning inom kommunen eller i kommunens bolagskoncern. I dessa fall undantas ett prisbasbelopp per år ifrån samordning.

1.5 Förmånsbestämd ålderspension

Den förmånsbestämda ålderspensionen (Fåp) ska anses som genast påbörjande. Den anställda får tillgodogöra sig tjänstetid för beräkning av Fåp motsvarande den kvarvarande tiden fram till 65 år.

1.6 Kompensation för allmän pension

Den anställda erhåller ingen kompensation för eventuellt bortfall av intjänad allmän pension.

1.7 Övrigt

Den anställda kan efter särskilt beslut erbjudas konsultation av kommunens pensionsrådgivare beträffande utformningen av den särskilda avtalspensionen och konsekvenser av att erhålla förmånen.

2 Förtida uttag av tjänstepension med pensionskompensation

2.1 Bakgrund

Förtida uttag av tjänstepensionen är en av Habo kommuns möjligheter att som arbetsgivare underlätta vid personal- och verksamhetsförändringar, omorganisationer, effektiviseringar och andra förändringar som kan innebära behov av personalminskningar genom att erbjuda medarbetare ett förtida uttag av tjänstepensionen i kombination med en tjänstepensionskompensation.

Det är Habo kommun som arbetsgivare som erbjuder och beviljar medarbetare förtida uttag av tjänstepensionen i kombination med en tjänstepensionskompensation.

Kommunens riktlinjer ska följas.

Individuell överenskommelse ska göras mellan arbetsgivare och arbetstagare. I det enskilda avtalet ska framgå vad som gäller för det förtida uttaget av tjänstepensionen och kompensationen i varje enskilt fall.

Varje förvaltning avgör och beslutar om tillämpningen av dessa riktlinjer.

2.2 Regelverk vid beslut om förtida uttag av tjänstepension

- Förvaltningen definierar vilka yrkesgrupper som omfattas.
- Erbjudandet om förtida uttag och tjänstepensionskompensation måste lösa en övertalighetssituation.
- Överenskommelse om förtida uttag av tjänstepensionen och kompensationen kan ingås tidigast från den månad arbetstagaren fyller 62 år eller tidigast vid den ålder tjänstepension enligt gällande avtal är möjligt.
- Erbjudandet innebär att medarbetarens anställning i kommunen avslutas.
- Samordning med eventuell förvärvsinkomst görs inte.
- Medarbetaren tillåts inte ingå en ny anställning inom Habo kommun

2.3 Erbjudandet

Tjänstepensionen höjs till den nivå man beräknar att den skulle varit vid en 65-års pensionering.

Med tjänstepension avses den avgiftsbestämda ålderspensionen och förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL eller premieinbetalning enligt AKAP-KR samt eventuell

skillnad mellan IPR och eventuell Fåp vid uttagstillfället och vid 65 årstillfället. Eventuell annan tjänstepension som ej intjänats hos kommunen kompenseras ej.

Förvaltningen betalar in mellanskillnaden i tjänstepension fram till 65-årsdagen hos det försäkringsbolag som anvisas av kommunen via kommunen pensions- och försäkringskonsult.

Förvaltningen betalar dessutom in en månadslön som pension för varje år före 65 år till det försäkringsbolag som anvisas av kommunens pensions- och försäkringskonsult.

Sista årets kompensation beräknas proportionerligt mot antal månader innan månaden då medarbetaren fyller 65 år.

Uttaget av tjänstepensionen kan ske på 5 år, 10 år eller utifrån regelverket hos försäkringsbolaget samt inkomstskattelagens bestämmelser. Medarbetaren avtalar detta separat med försäkringsbolaget.

Uttaget av tjänstepension kan ske omedelbart eller från och med valfri tidpunkt.

Medarbetaren avtalar detta separat med försäkringsbolaget.

Pensionslösningen kan efter enskilt beslut ifrån medarbetaren kompletteras med ett återbetalningsskydd.

3 Avgångsvederlag

Kommunen kan som alternativ till övriga pensionslösningar komma att använda sig av avgångsvederlag vid vissa situationer. Den anställde har då rätt att omvandla hela eller delar av avgångsvederlaget till pensionsavsättning istället för att erhålla kontant utbetalning. Omvandlingen ska vara kostnadsneutral för arbetsgivaren.

RIKTLINJER PENSION TILL FÖRTROENDEVALDA

Antagen av XX den DD månad ÅÅÅÅ § X

HABO KOMMUN

Bestämmelser om omställningsstöd och pension (OPF)

Habo kommun har antagit OPF-KL i dess helhet att gälla fr o m 2018-01-01.

Omställningsstöd	Pensionsbestämmelser
Gäller för	Gäller för
Förtroendevalda med uppdragstid på minst 40 procent av heltid.	Samtliga förtroendevalda, oavsett uppdragets omfattning. *
	Förtroendevalda med uppdragstid på minst 40 procent av heltid. **
Förmåner	Förmåner
Aktiva omställningsåtgärder	Avgiftsbestämd ålderspension *
Ekonomiskt omställningsstöd	Efterlevandeskydd *
Förlängt ekonomiskt omställningsstöd	Sjukpension **
	Familjeskydd **

Aktiva omställningsåtgärder

Förtroendevalda med sammanhängande uppdragstid på minst 4 år har möjlighet till aktiva omställningsåtgärder inom ramen för vad som gäller för anställda i kommunen.

HR-chef beslutar om aktiva omställningsinsatser upp till ett prisbasbelopp.

Kommunstyrelsen fattar beslut om omställningsinsatser överstigande denna nivå.

Ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevald som haft ett sammanhängande uppdrag i kommunen i ett år kan ansöka om ekonomiskt omställningsstöd.

Varje år i uppdraget ger rätt till tre månaders ekonomiskt omställningsstöd.

Den förtroendevalde kan som längst få ekonomiskt omställningsstöd utbetalt under tre års tid.

Tid i uppdraget	Utbetalningstid
1 år	3 månader
2 år	6 månader
3 år	9 månader
4 år	12 månader
5 år	15 månader
6 år	18 månader
7 år	21 månader
8 år	24 månader
9 år	27 månader
10 år	30 månader
11 år	33 månader
12 år	36 månader

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent under de två första åren och med 60 procent under år tre. Det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevald som fyllt 61 år och med en sammanhängande uppdragstid i kommunen på minst åtta år kan i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphör ansöka om förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Exempel

Förtroendevald med åtta års uppdragstid måste ha uppnått 59 års ålder vid avgång från uppdraget för att ha möjlighet till förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Förtroendevald med tolv års uppdragstid måste ha uppnått 58 års ålder vid avgång från uppdraget för att ha möjlighet till förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Den förtroendevalde måste årsvis ansöka om det förlängda omställningsstödet, som kan som längst betalas ut till och med månaden innan den då den förtroendevalde fyller 65 år.

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet uppgår till 60 procent av det årsarvode som gällde året före avgångstidpunkten och samordnas fullt ut med förvärvsinkomster.

Egen aktivitet

Förtroendevald som uppbär ekonomiskt/förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska på begäran kunna styrka egen aktivitet för att återgå till yrkeslivet.

Samordning

Ekonomiskt/förlängt ekonomiskt omställningsstöd samordnas enligt OPFs regler.

Pensionsbestämmelser

För förtroendevald vars pensionsgrundande inkomst i uppdraget överstiger 3% av vid varje år gällande inkomstbasbelopp sätter kommunen av en pensionsavgift till en framtida avgiftsbestämd ålderspension.

Pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget utgivna kontanta ersättningar

Pensionsavgift

Pensionsavgiften uppgår till 6 % av den pensionsgrundande inkomsten upp till 7,5 inkomstbasbelopp. För förtroendevald vars pensionsgrundande inkomst överstiger denna nivå sätter kommunen av 31,5 % i pensionsavgift beräknat på den överskjutande delen.

Fritidspolitiker

Förtroendevald, vars uppdragstid understiger 40 procent av heltid, omfattas i uppdraget av Pensionsbestämmelserna enligt OPF.

Förtroendevalda som inte fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (40 procent av heltid) har enligt kommunallagen rätt till skälig ersättning för förlorad tjänstepension i sin ordinarie anställning. Pensionsersättningen är schabloniserad och beräknas på den ersättning för förlorad arbetsförtjänst som betalats ut under året. Från och med 2023-01-01 är pensionsersättningen 6 procent.

Pensionsersättningen betalas ut månaden efter när eventuell tjänstgöringsrapport inlämnats till kommunen.

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse**Datum**
2022-12-20**Diarienummer**
KS22/**Sida**
1**Mottagare**
Kommunstyrelsen

Livsmedel– strategisk inriktning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att i ny livsmedelsupphandling ska

- ekologiska produkter prioriteras ner i kravställningsarbetet
- prioritering ske av produkter producerade i Sverige
- upphandling ske av produkter för krisberedskap

Beslutet innebär att kostpolitiska programmet ska ses över utifrån ovan prioritering.

Beskrivning av ärendet

För närvarande pågår en livsmedelsupphandling i kommunen för att ha nya avtal på plats till hösten 2023.

Målet med upphandlingen är att uppnå långsiktigt hållbara avtal som stödjer kommunens olika mål och riktlinjer. Det viktigaste underlaget för denna upphandling är det kostpolitiska programmet där bland annat prioritering avseende närproducerade och ekologiska produkter framgår.

I arbetet med kravställningen har hänsyn tagits till hållbarhet ur miljömässigt, ekonomiskt och socialt perspektiv och målen i den regionala livsmedelsstrategin. Bedömningen är att krav på ekologiskt är kostnadsdrivande, men att kvalitet kan bibehållas på ett tillfredställande sätt genom att istället vara tydligare med krav på svensk märkning (t ex Från Sverige, Svensk fågel). I föregående upphandling utgicks från fastställd prioriteringsordning enligt nedan;

- Lokalt producerade varor
- Regionalt producerade varor
- Svenskt producerade varor
- Ekologiska produkter

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-12-20

Diarienummer
KS22/

Sida
2

För att möta de kostnadsmässiga utmaningar som finns idag, utan att ge avkall på kvalitet, har prioriteringsordningen justerats enligt nedan;

- Lokalt producerade varor
- Regionalt producerade varor
- Svenskt producerade varor
- Pris
- Ekologiska varor

Denna förändring i prioriteringsordning innebär att det kostpolitiska programmet behöver ses över och uppdateras.

Världsläget har också aktualiserat fråga rörande krisberedskap. Att ha med vissa produkter som är särskilt anpassade för krissituationer, till exempel olika pulverprodukter av soppa, mjölk och ägg, gör kommunen förberedd för kris. Att ha det med i upphandlingen säkerställer också att vi får bästa möjliga pris för denna typ av produkter. Det är viktigt att ha ett lager men också att detta lager omsätts så att det inte uppstår svinn. För att undvika detta krävs att produkterna kan serveras i den ordinarie verksamheten i de fall risk föreligger att de annars måste kasseras av hållbarhetsskäl.

Arbete med upphandlingen har skett i samråd med en styrgrupp bestående av kommunalråd, kommundirektör, teknisk chef och economichef.

Kommunledningsförvaltningen/Tekniska förvaltningen

Magdalena Carlén
Inköpscontroller

Lena Bergström
Kostchef

§ 103 Beslut om remiss av VA-plan - drift, underhåll, förnyelseplan

Diarienummer KS21/103

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag till VA-plan – drift, underhåll och förnyelseplan på remiss till byggnadsnämnden och miljönämnden för yttrande senast 30 mars 2023.

Beskrivning av ärendet

Habo kommuns vatten- och avloppsplan består av ett huvuddokument - VA-plan – samt fem mer detaljerade delplaner som ska utgöra stöd för tjänstemännen i deras arbete. Drift, underhåll och förnyelseplanen (DUF) är en av de fem delplanerna.

Fungerande drift, underhåll och förnyelse av de allmänna VA-anläggningarna är grundläggande för hälsa, miljö och hållbar utveckling. Habo kommun ska ha en långsiktig och hållbar drift, underhåll och förnyelseplanering som möter nuvarande och framtida behov och krav. Planen ska bygga en robusthet och möjliggöra utveckling och expansion i ett föränderligt klimat.

DUF-planen innehåller mål och riktlinjer för drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningarna, en överskådlig beskrivning av kommunens drift och underhåll samt status för anläggningarna. Med bedömd status som grund redovisas en översiktlig plan för underhåll och förnyelse av anläggningarna (verk, reservoarer, pumpstationer och ledningsnät) samt åtgärdernas uppskattade kostnader.

Planen är en del av kommunens strategiska VA-planering som anger hur Habo kommun ska agera på bästa sätt, givet de förutsättningar som finns i kommunen. Detta för att uppnå målet om vattenförsörjning och avloppshantering som är hållbar för framtiden ur ett klimatmässigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv. De åtgärdsförslag som finns i DUF-planen grundas på de ställningstaganden som finns i det politiskt beslutade dokumentet Vision och strategi 2030 som ska leda Habo kommuns arbete att nå visionen för vattenförsörjning och avloppshantering 2030.

DUF-planen har tagits fram med utgångspunkten i kommunens tidigare utformade dokument Nulägesbeskrivning, Vision och strategi 2030, Vattenförsörjningsplan, Dagvattenplan samt vägledning för kommunal VA-planering (Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:1). Hänsyn har tagits till att kommunen ska uppfylla kraven i Vattenmyndigheternas

åtgärdsprogram med utgångspunkt i vattendirektivet som styr Sveriges vattenförvaltning. Även de regionala åtgärdsprogrammen för miljömål är relevanta i de delar som berör vattenförsörjning och avloppshantering.

Arbetet med att ta fram planen har skett stegvis och i huvudsak med VA-enhetens kunskap och kompetens som grund för sammanställning av status, behov och bedömning av åtgärder. Framtagande av dokumentet har skett så att klimatanpassad vattenförsörjning och avloppshantering går hand i hand med samhällsutveckling samt miljö- och hälsomässig nytta. DUF-planen blir också ett redskap att uppfylla en rad av de krav som ställs i lagstiftning, myndighetsbeslut och miljömål.

Drift, underhåll och förnyelseplanen bör remitteras till byggnadsnämnden och miljönämnden.

§ 104 Beslut om remiss av VA-plan - huvuddokument

Diarienummer KS21/103

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag till VA-plan (huvuddokumentet) på remiss till byggnadsnämnden och miljönämnden för yttrande senast 30 mars 2023.

Beskrivning av ärendet

VA-planen är ett styrande dokument på kommunövergripande nivå som beskriver hur en klimatanpassad, långsiktig och hållbar vattenförsörjning och avloppshantering ska ordnas i hela kommunen, det vill säga inom och utanför kommunala verksamhetsområdet. Långsiktig och hållbar VA-planering är en grundförutsättning för samhället så att trygg och hälsosam dricksvattenförsörjning säkerställs för invånare, verksamhetsutövare och besökare i kommunen. En fungerande hantering av avloppsvatten och dagvatten är en nödvändighet för att bevara vattendrag och sjöar och skapa goda livsmiljöer för människor.

VA-plan (huvuddokumentet) ger en sammanställning av alla delar i VA-planen och redovisar hur dess hållbara och långsiktiga planering ser ut. VA-planen i sin helhet består av Nulägesbeskrivning, Vision och strategi 2030, VA-plan (huvuddokumentet) samt fem mer detaljerade delplaner som utgör stöd i tjänstepersoners arbete. De fem delplanerna är Dagvattenplanen, Drift-, underhåll- och förnyelseplan, Plan för enskilda anläggningar, Vattenförsörjningsplan samt Utbyggnadsplan.

Arbetet med att ta fram VA-planen har skett stegvis och i nära samspel med översiktsplanen för att möta kommunens eget behov av underlag för utveckling. Framtagande av dokument har skett genom förvaltningsövergripande samarbetet så att klimatanpassad vattenförsörjning går hand i hand med samhällsutveckling samt miljö- och hälsomässig nytta. VA-planen blir också ett redskap att uppfylla en rad av de krav som ställs genom lagstiftning, myndighetsbeslut och miljömål.

VA-planen (huvuddokumentet) bör remitteras till byggnadsnämnden och miljönämnden.

VA-PLAN

HABO KOMMUN

Ordlista

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för bortledande av spillvatten, bortledande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse.

Dagvatten är ytligt avrinnande vatten, till exempel regn, smältvatten och framträngande grundvatten.

Dricksvatten är allt vatten som är avsett för dryck, matlagning eller beredning av livsmedel både i hushåll och i kommersiella verksamheter, såsom tillverkare, serveringsställen etc.

Huvudman är den som äger en allmän vatten- och avloppsanläggning. Kommunstyrelsen i Habo kommun är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Hög skyddsnivå kan ställas på enskilda avloppsanläggningar med avseende på näringsämnen och dricksvattenkvalitet.

Miljö kvalitetsnorm för vatten är en bestämmelse som omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten. Miljö kvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt, huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå god status.

Ovidkommande vatten är vatten som inte kräver rening och onödigt belastar reningsverkens kapacitet.

Spillvatten är vatten från hushåll och industri som kräver rening. Med spillvatten avses allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.

Recipient kallas det vattendrag, sjö eller hav, avlopps- eller dagvatten leds till efter rening.

Regionala åtgärdsprogram för miljömål utgör grunden för att på regional och lokal nivå göra insatser för att uppnå nationella och regionala miljömålen. Programmet ska öka förutsättningarna för att nå miljömålen och länsstyrelsen tar fram åtgärderna i programmen tillsammans med andra aktörer, t.ex. kommuner.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

Vatten- och avloppsanläggning är en anordning för att försörja en fastighet eller bebyggelse med vatten eller/och avlopp. I begreppet vatten- och avloppsanläggning ingår både ledningar och pumpar för transport av vatten och avlopp, samt anordningar för produktion av dricksvatten och rening av avloppsvatten.

Vattenförekomst är en specifik vattensamling i naturen av en viss geografisk storlek. Till exempel ska en sjö vara minst en kvadratkilometer stor och en grundvattenförekomst ge minst 10 kubikmeter vatten per dygn, eller kunna försörja minst 50 personer med dricksvatten.

VA-områden är det område inom vilket vattenförsörjning och avloppshantering (spillvatten och dagvatten) har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Habo kommun delar in bebyggelsen i fyra olika VA-områden; enskilt VA-område, bevakningsområde, utredningsområde och utbyggnadsområde. Med enskilt VA-område avses områden som bedöms ha kvar enskilda VA-lösningar. Med bevakningsområde avses områden som idag har ett fungerande VA-försörjningsområde men som bedöms kunna få ändrade förutsättningar som exempelvis fler bostäder. Utredningsområden är områden med behov av en förändrad VA-försörjning där behovet behöver utredas och utbyggnadsområde är områden med behov av allmän VA-försörjning.

Vattenskyddsföreskrifter är föreskrifter om hur vattentäkter ska skyddas för att över tid kunna användas som vattentäkt.

Vattentjänster är en sammanfattande benämning på olika tjänster för vattenförsörjning och avloppshantering. När sådana tjänster tillhandahålls genom en allmän VA-anläggning är de allmänna vattentjänster.

Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän anläggning. Inom verksamhetsområde gäller allmän VA-taxa.

Verksamhetsutövare är fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller anläggning eller som på annat sätt har rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut om verksamhetens eller anläggningens tekniska drift.

Vätternvårdsförbundet samordnar åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern. Förbundet bevakar också olika intressen i och runt Vättern. Arbetet finansieras av medlemmar vilka utgörs av myndigheter, organisationer och företag runt Vättern. Vätternvårdsförbundet samordnar även "Vattenråd för Vättern" på uppdrag av vattenmyndigheten i Södra Östersjöns distrikt.

Vattenråd är forum för samverkan och dialog i frågor som rör förvaltning av specifika vattenresurser. Vattenrådets geografiska utbredning avgränsas av ett eller flera avrinningsområden och råden har ofta helhetsperspektiv på både grundvatten, ytvatten och kustvatten inom sitt område. De kommuner som berörs är ofta delaktiga såväl som viktiga industrier, intresseorganisationer och privatpersoner. Vattenråden är också det forum som myndigheterna vänder sig till då de söker sakägares delaktighet i frågor som rör den berörda vattenresursen.

Vattenförvaltningens åtgärdsprogram för varje vattendistrikt är en del i Sveriges arbete för att uppnå EU:s vattendirektiv. Målet är god vattenkvalitet och ekologisk status i sjöar, vattendrag, grundvatten och hav. Detta mäts genom så kallade miljökvalitetsnormer.

Innehåll

Ordlista	3
Inledning	6
Vision och strategi	7
Strategiskt hållbarhetsarbete och VA-planen	8
Syfte	11
Mål	11
Ansvar	11
Arbetsmetod	12
Vattenförvaltning och samverkan	14
Krav som styr kommunens arbete med VA-planering	21
Nulägesbeskrivning	22
Delplaner	23
Plan för uppföljning	25

Inledning

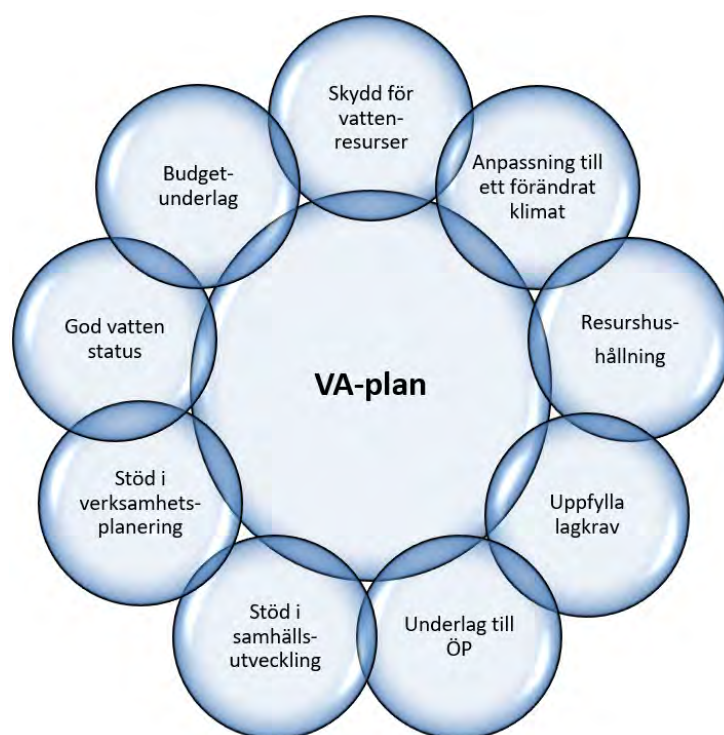
VA-planen är ett styrande dokument på kommunövergripande nivå som beskriver hur en klimatanpassad, långsiktig och hållbar vattenförsörjning och avloppshantering ska ordnas i hela kommunen, det vill säga inom och utanför det kommunala verksamhetsområdet. Långsiktig och hållbar VA-planering är en grundförutsättning för samhället så att trygg och hälsosam dricksvattenförsörjning säkerställs för invånare, verksamhetsutövare och besökare i kommunen. En fungerande hantering av avloppsvatten och dagvatten är en nödvändighet för att bevara vattendrag och sjöar och skapa goda livsmiljöer för människor.

Samhällsutveckling och befolkningstillväxt innebär tillsammans med naturgivna förutsättningar och klimatförändringar påtagliga utmaningar för att uppnå en hållbar vattenförsörjning och avloppshantering. En väl genomförd VA-planering ger en beredskap och gör kommunen betydligt bättre rustad för att möta utmaningarna på VA-området och möjlighet att påverka utvecklingen i positiv riktning. Framtiden styrs av hur kommunen planerar och agerar här och nu.

Det här dokumentet utgör VA-plan (huvuddokument) för vattenförsörjning och avloppshantering. Med vattenförsörjning och avloppshantering menas här dricksvattenförsörjning, spill- och dagvattenhantering. VA-planens huvuddokument ger en sammanställning av alla delar i VA-planen och redovisar hur dess hållbara och långsiktiga planering ser ut. VA-planen i sin helhet består av Nulägesbeskrivning, Vision och Strategi 2030, VA-plan (huvuddokument) samt fem mer detaljerade delplaner som utgör stöd i tjänstepersoners arbete. De fem delplanerna är Dagvattenplan, Drift-, underhåll- och förnyelseplan, Plan för enskilda anläggningar, Vattenförsörjningsplan och Utbyggnadsplan.

Arbetet med att ta fram VA-planen har skett stegvis och i nära samspel med översiktsplanen för att möta kommunens eget behov av underlag för utveckling. Framtagande av dokumenten har skett genom förvaltningsövergripande samarbete så att klimatanpassad vattenförsörjning går hand i hand med samhällsutveckling samt miljö- och hälsomässig nytta. VA-planen blir också ett redskap att uppfylla en rad av de krav som ställs genom lagstiftning, myndighetsbeslut och miljömål.

Den strategiska VA-planeringen har många olika nyttor för hela kommunen kopplat till klimatmässigt, ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv, se figur 1.

Figur 1: Strategisk VA-planering i Habo kommun har många olika nyttor för hela kommunen kopplat till klimatmässigt, ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

Vision och strategi

Vision och Strategi 2030 är ett politiskt beslutat dokument som är fastställt av kommunfullmäktige 2021 och är styrande för VA-planarbetet. Habo kommuns vision beskriver ett önskat läge 2030, där dricksvatten, spill- och dagvatten är fungerande delar av ett långsiktigt hållbart klimatanpassat samhälle.

” **I Habo kommun ska invånare och framtida generationer ha tillgång till rent och hälsosamt dricksvatten och hållbar avloppshantering med låg miljöpåverkan, anpassat efter klimatförändringar**

Fem övergripande strategier med tillhörande riktlinjer ska leda Habo kommuns arbete för att nå Vision 2030 för vattenförsörjning och avloppshantering. Det innebär att kommunen ska nå sitt mål om en vattenförsörjning och avloppshantering som är hållbar i framtiden ur ett klimatmässigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv. Kommunen har följande fem strategier:

Strategi 1: Trygg allmän dricksvattenförsörjning

Strategi 2: Hållbar allmän avloppshantering

Strategi 3: Anpassad dagvattenhantering

Strategi 4: Utbyggnad av allmänna vattentjänster

Strategi 5: Hållbar enskild vattenförsörjning och avloppshantering

Vision och strategi är också ett redskap att uppfylla en rad av de krav som ställs i lagstiftning, myndighetsbeslut och miljömål. Vision och strategi gäller fram till 2030.

Strategiskt hållbarhetsarbete och VA-planen

Kommunens strategiska hållbarhetsarbete omfattar det klimatomfattiga, det sociala, det ekologiska och det ekonomiska perspektivet på hållbar utveckling. Det strategiska arbetet bygger på Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, de nationella miljökvalitetsmålen och lokala miljömål. Det utgår från Habo kommuns övergripande vision "Habo kommun - den hållbara kommunen för hela livet". VA-plan och klimatanpassning utgör en viktig del i det strategiska hållbarhetsarbete.

Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen

Agenda 2030 är en internationell överenskommelse för hållbar utveckling. De 17 globala hållbarhetsmålen kopplade till Agenda 2030 innebär att vi ska minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter samt minska negativ klimatpåverkan. Utgångspunkten är att det finns många olika sätt att nå målen och att alla behöver bidra på alla nivåer i samhället.

Genom VA-planen finns en koppling till sju av de 17 globala hållbarhetsmålen.

Figur 2: Globala hållbarhetsmål som berörs av VA-planen: God hälsa och välbefinnande; Rent vatten och sanitet för alla; Hållbar industri, innovationer och infrastruktur; Hållbara städer och samhällen; Hållbar konsumtion och produktion; Bekämpa klimatförändringarna; Ekosystem och biologisk mångfald. (Bilder: Globala hållbarhetsmålen).

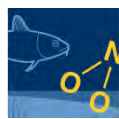
Koppling till många miljömål på olika nivåer

Förutom koppling till de globala hållbarhetsmålen har VA-planen även kopplingar till många miljömål på både nationell och regional samt lokal nivå.

De nationella miljömålen beskriver hur tillståndet i vår natur- och kulturmiljö måste vara för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar. Det handlar t.ex. om att bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och att trygga en godushållning av naturresurser. De nationella mål som är relevanta för vattenförsörjning och avloppshantering är Giftfri miljö, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv och God bebyggd miljö.

Giftfri miljö

Ingen övergödning

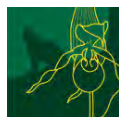
Grundvatten av god kvalitet

Levande sjöar och vattendrag

Myllrande våtmarker

Ett rikt växt- och djurliv

God bebyggd miljö

På regional nivå finns mål och åtgärder som berör VA-planen genom regionalt åtgärdsprogram Vattnets miljömål 2023-2027, regionalt åtgärdsprogram Anpassning till ett förändrat klimat 2021-2025 och

Regional vattenförsörjningsplan för Jönköpings län 2020-2050. Även Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för distrikten Södra Östersjön respektive Västerhavet är relevanta.

På den lokala nivån arbetar kommunen enligt Översiktsplan 2040 och med kommunens klimatprogram. Det sistnämnda programmet är baserat på regionala åtgärdsprogrammen Anpassning till ett förändrat klimat 2021-2025 respektive Minskad klimatpåverkan 2021-2025.

Habo kommuns vision, fokusområden i miljöprogrammet och de lokala miljömålen siktar på att vi ska vara den hållbara kommunen för hela livet. Det innebär att vi ska hushålla med de resurser vi fått och använda dem på bästa sätt. Vi ska ta ansvar för och ta väl hand om vår miljö, ekonomi och andra resurser på ett sätt som gör att kommunen kan fungera väl idag – och skapa goda möjligheter för kommande generationer. Vi behöver effektivisera vår resursanvändning och utgå från de resurser vi har och verka för att inte överskrida dessa. Vi arbetar för att vara den klimatsmarta kommunen och för ett hållbart nyttjande av natur, vatten och mark.

Klimat effekter, klimatanpassning och klimatförändringar

Klimatförändringar, ökade miljökrav och en åldrad infrastruktur innebär ökade krav på vattenförsörjning och avloppshantering i kommunen. En väl genomförd VA-planering ger en beredskap och gör kommunen betydligt bättre rustad för att möta utmaningarna på VA-området och möjlighet att påverka utvecklingen i positiv riktning.

Klimatanpassning handlar om att förebygga den klimatförändring vi inte kan motverka, det vill säga att lindra de skador som kan uppkomma på grund av förändringar i klimatet. VA-planen utgår från målsättningarna och de prioriterade klimatteffekterna i den nationella klimatanpassningsstrategin. Att klimatanpassa VA-planen handlar om att vi beskriver och resonerar kring följande fyra nyckelord:

- Varmare
- Torrare
- Blötare
- Ras och skred

Habo kommun påverkas av klimatförändringar både idag och i framtiden och därför tar kommunen fram en strategisk planering som tar höjd för dessa förändringar. Det underlag som kommunen utgår från vad det gäller klimatets utveckling i framtiden är SMHI:s länsmodeller. Modellerna är beräknade mellan åren 2021-2050 samt åren 2069-2098. Scenarierna har jämförts med statistik från en referensperiod under åren 1961-1990. Kommunen har utgått från scenariot med störst påverkan, vilket är scenariot där växthusgaserna fortsätter att öka. Om man inte arbetar utifrån det scenariot finns risken att det blir dyrare, eftersom det är troligt att skador uppkommer som kräver anpassningar och aktiva åtgärder.

I Vision och strategi 2030 för Habo kommun framgår det att VA-planen ska planeras med hänsyn till översvämningsrisker, förhöjda vattennivåer, risk för ras och skred, ökad risk för smitta samt andra faktorer som kan påverkas av förändringar i klimatet. Kommunen ska fortsätta arbeta systematiskt och förvaltningsövergripande med dessa olika frågeställningar där klimatfrågor, oönskade händelser, riskanalyser och åtgärdsanalyser har genomförts för dricksvattenförsörjningen.

Klimatanpassad VA-plan

Habo kommun har genomfört ett omfattande arbete för att klimatanpassa VA-planen. Kommunen har utgått från SMHI:s länsgemensamma sammanställning som beskriver dagens och framtidens klimat baserat på observationer och beräkningar utifrån två olika utvecklingsvägar, begränsade utsläpp (RCP 4,5) respektive höga utsläpp (RCP 8,5). Klimatförändringarna ändrar förutsättningarna i samhället och det gäller även för dricksvattenförsörjning och avloppshantering i kommunen.

Arbetet har även utgått från Livsmedelsverkets handbok för att klimatanpassa kommunens vattenförsörjning och följer de olika stegen – från analys av förutsättningar och riskbedömningar, till planering och förslag på åtgärder. Här beskrivs också hur olika klimathändelser kan påverka vattenförsörjningen.

Nedanstående tabell ger en översikt av väntande förändringar för klimatparametrar som är relevanta för hela VA-planen.

Parameter	Påverkan i Habo kommun
Höga temperaturer 	<ul style="list-style-type: none"> • Årsmedeltemperatur cirka 3– 4,5 grader varmare än i nuläget. • Temperaturökning för alla årstider. • Fler varma dagar och perioder med värmebölja.
Ökade nederbördsmängder 	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad årsmedelnederbörd. • Ökad kraftig korttidsnederbörd • Ökad tillrinning under vintern, p.g.a. mer nederbörd och mindre som snö.
Längre torrperiod 	<ul style="list-style-type: none"> • Fler dagar med låg markfuktighet. • Minskad total medeltillrinning vår och sommar, p.g.a. ökad avdunstning. • Vårflödestopparna försvinner och säsongen med låga flöden blir längre. • Lågflöden blir vanligare, p.g.a. ökad avdunstning.
Längre vegetationsperiod 	<ul style="list-style-type: none"> • Starten tidigareläggs, enligt RCP 8,5 till januari/februari • Vegetationsperioden blir 9-11 månader enligt RCP 8,5

Tabell 1 : Översikt av väntande förändringar för klimatparametrar som är relevanta för hela VA-planen.

Konsekvensen av klimatförändringar förväntas påverka Habo kommun på många olika sätt. Förhöjda temperaturer och torrare klimat kommer att bidra till ökad risk för gräs- och skogsbränder, förlängd vegetationsperiod. Vidare förutspås minskad grundvattenbildning, ökad risk för tillväxt av mikroorganismer i ledningar och grundvattenmagasin, försämrad vattenkvalitet och ökad risk att enskilda brunnar sinar. Den förhöjda temperaturen kommer även att bidra till att stora mängder vatten avdunstar.

Den ökade mängden nederbörd kommer främst ske på vintern, vilket gör att det blir blötare med ökad risk för ras och skred och översvämningar när marken är mättad. Under vår och sommar gör den förhöjda temperaturen och vegetationen att det blir ett torrare klimat, där framför allt marken kan bli mycket torr.

När det kommer kraftigare skyfall under sommaren kommer den torra marken inte kunna ta upp vattnet som kommer och det rinner på markytan, istället för att infiltreras i marken och därmed fylla på grundvattnet. Mot denna bakgrund klimatanpassar kommunen VA-planen.

Syfte

VA-planens syfte är att uppnå en hållbar och anpassad vattenförsörjning och avloppshantering i kommunen som främjar en god hälsa och en bra miljö. Med vattenförsörjning och avloppshantering avses allmän och enskild vattenförsörjning, dag- och spillvattenhantering.

Följande delsyften ska uppnås:

- VA-planen ska vara ett stöd för kommunen, invånarna, tillsynsmyndigheter och andra aktörer i vatten- och avloppsfrågor samt i bebyggelseutvecklingen
- Planen ska vara vägledande för hur allmänt (kommunalt) och enskilt dricksvatten och avloppsvatten samt dagvatten ska hanteras i framtiden
- VA-planen ska utgöra ett underlag för långsiktigt skydd för nuvarande och potentiella framtida vattenresurser
- VA-planen ska inkludera klimatförändringar i form av ökade risker som varmare, torrare, blötare, ras och skred och andra faktorer som kan påverka vattenförsörjning och avloppshantering
- Kommunen ska uppfylla gällande lagkrav och upprätthålla en anpassad och långsiktig vattenförsörjning och avloppshantering i hela kommunen
- VA-planen ska bidra till att nå de nationella miljömålen och de miljö kvalitetsnormer som är uppsatta enligt EU:s ramdirektiv för vatten

Mål

Målet är att Habo kommun ska ha robust, miljö- och klimatanpassad vattenförsörjning och avloppshantering som möjliggör utveckling och expansion i ett föränderligt klimat och som bidrar till god livskvalitet och ett attraktivt Habo.

Ansvar

Bygglovsenheten ansvarar för förhandsbesked, lov- och anmälningsärenden, rådgivning och tillsyn enligt plan- och bygglagen.

Kommunstyrelsen är huvudman för allmän vattenförsörjning och avloppshantering. Tekniska förvaltningen ansvarar för den kommunala anläggningen och organisation för denna.

Miljöförvaltningen har det kommunala ansvaret för tillsyn och prövning av enskilda avlopp samt mindre allmänna avloppsanläggningar.

Miljö- och hållbarhetsstrategen vid kommunledningsförvaltningen finns som ett stöd för kommunens

verksamheter och är klimatanpassningsamordnare (KAS).

Plan- och exploateringsenheten har ansvar för att möjliggöra en hållbar utveckling av kommunens fysiska miljö och strategiska samhällsplanering.

Räddningstjänsten ska planera och organisera så att räddningsinsatser kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på effektivt sätt.

VA-enheten är ansvarig för VA-verksamheten vilket innebär ansvar för planering, utformning, drift, underhåll och förnyelse av den allmänna VA-anläggningen.

Arbetsmetod

Hållbar vattenförsörjning och avloppshantering berör flera av kommunens verksamheter och förvaltningar. Arbetet med att ta fram en välförankrad och genomförbar VA-plan kräver således förvaltningsövergripande samverkan, politiskt förankring, engagemang och långsiktigt fokus.

Habo kommuns strategiska VA-planering utförs med utgångspunkt i Havs- och Vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering (rapport 2014:1). Arbetet påbörjades med Nulägesbeskrivning år 2020. Detta la grunden till VA-plan (huvuddokumentet) och Vision och strategi 2030 samt de fem delplanerna. Processen är uppbyggd i följande fem steg:

Steg 1: Uppstart

Behovet av VA-planering identifieras. Projektets ramar definieras och förankras politiskt

Steg 2: Nulägesbeskrivning

Nuläget för vattenförsörjning och avloppshantering inom hela kommunen sammanställs. Förutsättningar, styrkor och utmaningar i kommunen beskrivs för att skapa en gemensam utgångspunkt i VA-planeringsarbetet

Steg 3: Vision och strategier

Strategier identifieras som ligger till grund för åtgärdsplan samt prioriteringar av olika åtgärder. Vision och strategier är ett långsiktigt planeringsverktyg

Steg 4: VA-plan

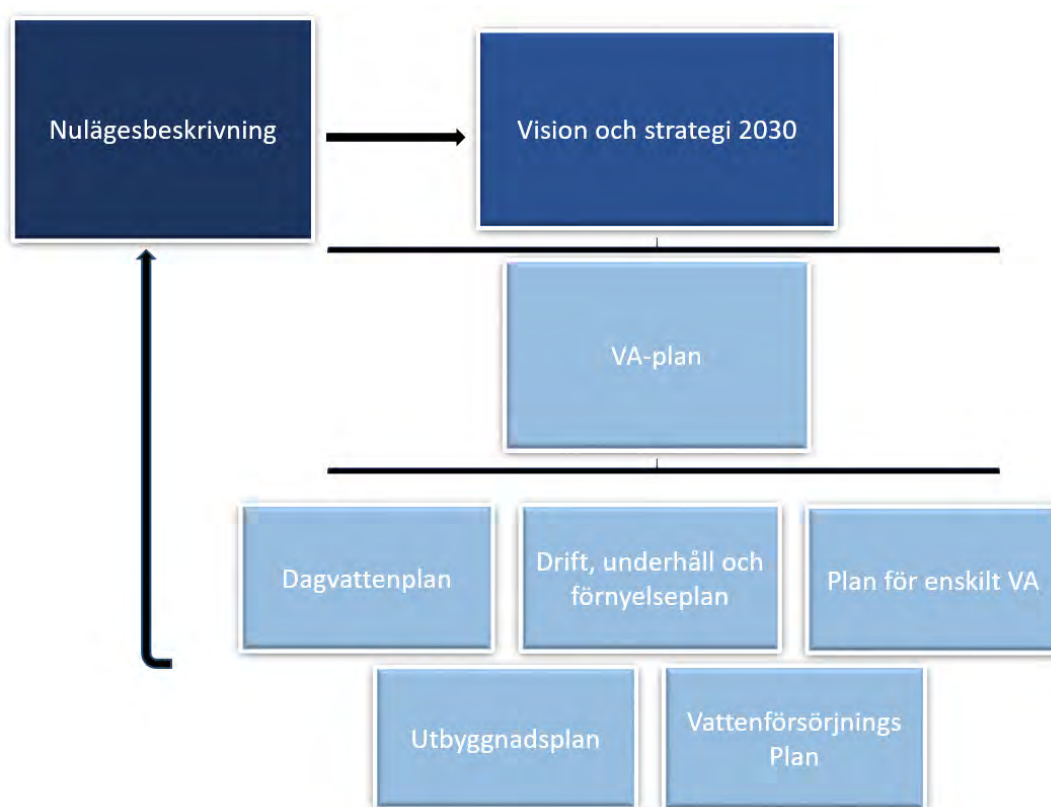
Utifrån nulägesbeskrivning definieras gemensamma strategier och riktlinjer för att utveckla verksamheten. De åtgärder som krävs för att uppnå strategierna identifieras

Steg 5: Implementering och uppföljning

Kontinuerligt och långsiktigt arbete med att utföra och följa upp planens åtgärder. Översyn av dokumenten görs regelbundet och vid behov repeteras arbetsprocessen från steg 1

VA-planen är slutprodukt i planeringsprocessen

Habo kommuns vatten-och avloppsplan består av VA-plan (huvuddokument) och Vision och strategi 2030 som antas av kommunfullmäktige samt fem mer detaljerade delplaner som utgör stöd i tjänstepersoners arbete. En översikt av strukturen för kommunens VA-planering presenteras i figur 4.

Figur 4: En schematisk skiss gällande kommunens strategiska VA-planering och pilarna visar processens gång. Vision och strategi 2030 ska leda Habo kommuns arbete att nå vision för vattenförsörjning och avloppshantering 2030. VA-planen är huvuddokument samt fem mer detaljerade delplaner som utgör stöd i tjänstepersoners arbete.

Vattenförvaltning och samverkan

VA-planens koppling till vattenförvaltningens åtgärdsprogram

Vattenmyndigheterna har ett uppdrag att visa hur Sverige ska komma till rätta med de problem som finns i och kring våra vattenmiljöer. Åtgärdsprogrammet talar om vad som krävs för att nå miljökvalitetsnormerna och vilka myndigheter som behöver göra vad. Habo kommun tillhör två vattendistrikt: Södra Östersjön respektive Västerhavet. Kommunernas åtgärder i programmet för de båda distriken är detsamma. Förvaltningsplan och åtgärdsprogram för vatten är fastställda och gäller för perioden 2022-2027.

I åtgärdsprogrammet för vatten finns sex åtgärder som åligger kommunen att genomföra. Fem av dessa åtgärder har koppling till VA-planen och behöver därmed inarbetas i VA-planen.

Föreskrifterna finns både i tryckt form och på webbplatserna hos de länsstyrelser som också är vattenmyndigheter, det vill säga Norrbotten, Västmanland, Västra Götaland och Kalmar län. Underlaget finns även tillgängligt i VISS. (Information från Vattenförvaltningens hemsida)

Förklaring

DP - Dagvattenplan

PEVA - Plan för enskilt VA

DUF - Drift-, underhåll- och förnyelseplan

VP - Vattenförsörjningsplan

UP - Utbyggnadsplan

Åtgärdsprogram 2022-2027*	Åtgärder	DP	PEVA	DUF	VP	UP
Kommunerna, åtgärd 1	<p>Kommunerna ska genomföra en förvaltningsövergripande vattenplanering med en helhetssyn utifrån ett avrinningsområdesperspektiv. Vattenplaneringen ska ha fokus på de yt- och grundvattenförekomster där det behövs åtgärder för att miljökvalitetsnormerna ska kunna följas.</p> <p>Den förvaltningsövergripande vattenplaneringen ska dessutom innehålla</p> <p>a) en plan för vattenanvändning i ett förändrat klimat med utgångspunkt i den regionala vattenförsörjningsplanen.</p> <p>Åtgärden bör också innehålla</p> <p>b) en plan för samverkan med berörda kommuner inom kommunens avrinningsområden,</p> <p>Den förvaltningsövergripande vattenplaneringen ska säkerställa att miljökvalitetsnormerna beaktas i alla tillämpliga delar av kommunens verksamhet. I följande planer ska vattenplaneringen kunna tillämpas:</p> <p>a) översikts- och detaljplaner,</p> <p>b) planer för dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VA-plan) och</p> <p>c) tillsynsplan och behovsutredning för miljöfarlig verksamhet, små avlopp, vattenskyddsområden, förorenade områden, jordbruk</p> <p>Åtgärden ska vara vidtagen senast två år efter åtgärdsprogrammets fastställande och ska sedan uppdateras kontinuerligt.</p>	X	X	X	X	X

Åtgärdsprogram 2022-2027*	Åtgärder	DP	PEVA	DUF	VP	UP
Kommunerna, åtgärd 2	<p>Kommunerna ska särskilt utöka och prioritera sin tillsyn av</p> <p>a) miljöfarliga verksamheter enligt (miljöbalk (1998:808), 9 kap)</p> <p>b) förorenade områden enligt MB 10 kap</p> <p>c) jordbruk och annan verksamhet enligt MB 12 kap</p> <p>Detta innebär att kommunerna ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • i sin tillsynsplanering, prioritera tillsyn av miljöfarliga verksamheter som bidrar till att miljökvalitetsnormerna inte följs eller riskerar att inte följas. • i sin tillsyn av miljöfarliga verksamheter, ställa de krav som behövs där det finns en risk att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av påverkan från den aktuella verksamheten. • i sin tillsyn av förorenade områden, särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder, så att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. <p>Kommunen ska därefter följa upp och säkerställa att det vid de verksamheter som påverkar vattenkvaliteten genomförs de åtgärder som behövs för att följa miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten.</p> <p>Åtgärden ska genomföras kontinuerligt</p>		X			

Åtgärdsprogram 2022-2027*	Åtgärder	DP	PEVA	DUF	VP	UP
Kommunerna, åtgärd 3	<p>Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt</p> <p>a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter, exempelvis i form av vattenskyddsområde, för vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ / dygn</p> <p>b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av (miljöbalk (1998:808) (MB) (1 januari 1999) och vattenskyddsområden där behov finns att revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås</p> <p>c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden</p> <p>d) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag</p> <p>Åtgärden ska genomföras i samarbete med Länsstyrelserna.</p> <p>Åtgärden ska vara vidtagen senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande.</p>				X	

Åtgärdsprogram 2022-2027*	Åtgärder	DP	PEVA	DUF	VP	UP
Kommunerna, åtgärd 4	<p>Kommunerna ska inom sin myndighetsutövning genomföra översikts- och detaljplanering samt prövning och tillsyn enligt (plan- och bygglag (2010:900) (PBL)), på ett sådant sätt att det bidrar till att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas. Kommunerna ska särskilt:</p> <p>a) tydliggöra att miljökvalitetsnormerna för vatten är bindande och ska därmed ligga till grund för planer och beslut,</p> <p>b) bevaka att lokala prioriteringar enligt översiktsplanen följer de aktuella planeringsunderlagen på lokal, regional och nationell nivå inklusive skydd och restaurering av kustnära miljöer på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas,</p> <p>c) bevaka att de regionala vattenförsörjningsplanerna inarbetas i översiktsplanen</p> <p>Åtgärden ska så långt som möjligt hänvisa till Vatteninformationssystem Sverige (VISS), som planeringsunderlag.</p> <p>Åtgärden behöver genomföras i samråd med länsstyrelserna. Åtgärden bör även samverkas med berörda kommuner inom avrinningsområdet. Kontinuerlig samverkan med Boverket är också viktigt.</p> <p>Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.</p>	X	X			X

Åtgärdsprogram 2022-2027*	Åtgärder	DP	PEVA	DUF	VP	UP
Kommunerna, åtgärd 5	<p>Kommunerna ska upprätta eller revidera plan för dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VA-plan) och genomföra åtgärder i enlighet med planen så att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas. Denna ska bland annat innehålla:</p> <p>a. en beskrivning hur vattenförekomsternas status kan komma att påverkas av vatten- och avloppshantering i kommunen.</p> <p>b. en riskanalys för de vattenförekomster som riskerar att inte följa miljökvalitetsnormerna.</p>	X	X	X	X	

Tabell 2: Lista med de åtgärder kommunen enligt åtgärdsprogram 2022-2027 ska genomföra för att bidra till att bibehålla eller nå god vattenstatus i våra vattenförekomster.

Samverkan

Habo kommun är en integrerad del i Jönköpingsregionen och är sammanlänkad med angränsande kommuner. De åar, vattendrag och sjöar som finns inom kommunen korsar kommungränsen och binder samman vattensystemet med andra kommuner.

Vättern är viktig som dricksvattenresurs för många kommuner, däribland Habo kommun. Det är viktigt att se till att det finns tekniska anläggningar som möjliggör ett nyttjande av vattnet på ett effektivt och miljöanpassat vis. Samverkan mellan kommuner i länet ska eftersträvas för att optimera användningen av resurser för allmän vattenförsörjning och avloppshantering.

Habo kommun köper vattentjänster från Mullsjö kommun och Jönköpings kommun. Kommunen ingår även i olika nätverk inom länet. Det krävs god samverkan för att ha en gemensam målbild och uppsatta riktlinjer när det gäller nyttjande av vattenresurser.

För att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten och en förbättrad vattenkvalitet krävs samarbete. Detta samarbete finns redan idag genom de vattenråd (organisationer med intresse och erfarenhet av vattenfrågor) som arbetar aktivt med att förbättra vattenkvaliteten. Habo kommun deltar i följande samverkansformer:

Samverkan mellan kommuner, region och länsstyrelsen

Förutom att Habo kommun köper vattentjänster från Mullsjö och Jönköping kommuner finns också annan samverkan. I länet finns flera nätverk, på olika nivåer, där information, samordning, erfarenhetsutbyte och stöd utbyts och erbjuds inom nätverken.

Region Jönköpings län och Länsstyrelsen i Jönköpings län arbetar också med samordning av flera funktioner avseende vattenförsörjning och avloppshantering.

Vätternvårdsförbundet

Vätternvårdsförbundet samordnar åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern. Förbundet bevakar också olika intressen i och runt Vättern. Arbetet finansieras av medlemmar vilka utgörs av myndigheter, organisationer och företag runt Vättern. Vätternvårdsförbundet samordnar även "Vattenråd för Vättern" på uppdrag av Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns distrikt.

Samordnad recipient kontroll Södra Vättern (SRK)

Samordnad recipientkontroll för Vätterns tillflöden har genomförts i över 40 år. Kontrollen avser påverkan av utsläpp till vatten från olika verksamheter inom avrinningsområdet. Den samordnade

recipientkontrollen motsvarar undersökningar som varje verksamhetsutövare enligt miljöbalken är skyldig att utföra. Kvaliteten på kontrollen av recipienten blir säkrare genom att provtagning och analys liksom resultatrapportering sker på ett likformigt och jämförbart sätt.

Branschorganisation Svenskt Vatten

Svenskt vatten är VA-organisationernas branschorganisation. Organisationen arbetar för att Sverige ska ha rent dricksvatten, friska sjöar och hav och utgör ett starkt stöd för samtliga Sveriges VA-huvudmän och verksamheter. VA-organisationerna är centrala aktörer för att säkra en långsiktigt hållbar utveckling och trygga vattenresurser i framtiden.

Ett av Svenskt vattens prioriterade områden är samverkan vilket är en tydlig röd tråd i organisationens verksamhetsstrategi med målbild. I målbilden för 2026 skriver Svenskt vatten; ”Den forskning och de utredningar som Svenskt Vatten utfört och tagit del av talar tydligt för att samverkan mellan kommuner har

en mycket positiv inverkan på möjligheten att sköta VA-verksamheten på ett hållbart sätt idag och i framtiden”. Vidare lyfter organisationen ökad samverkan mellan VA-organisationer och strategisk kompetensförsörjning som en övergripande prioritering.

Krav som styr kommunens arbete med VA-planering

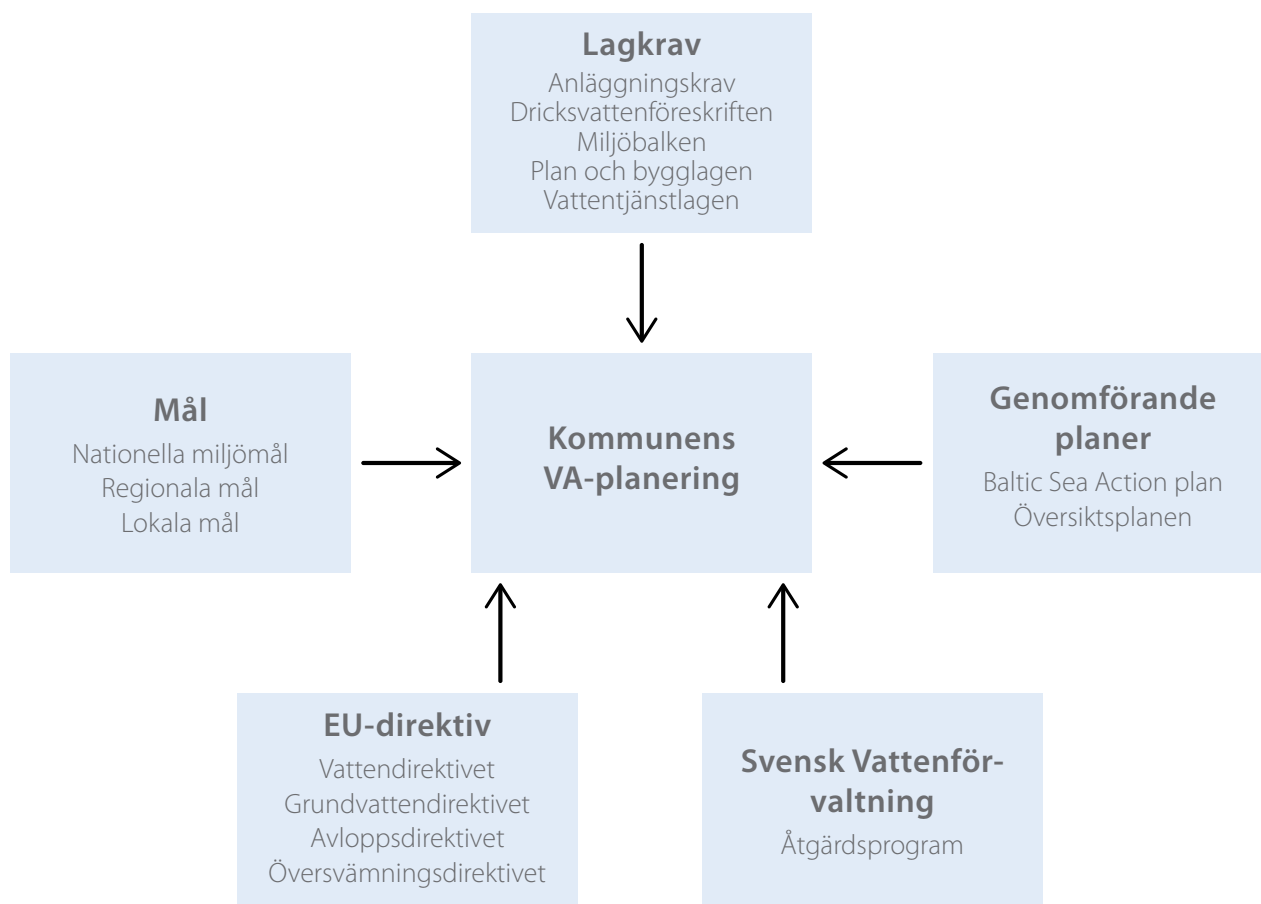
Ett viktigt fokus för långsiktig VA-planering är att säkerställa att Habo kommun följer lagstiftningen och tar det ansvar för vattenförsörjning och avloppshantering som åligger kommunen.

Kommunens VA-plan har en viktig roll i fysisk planering, från översiktsplan till detaljplanering och utbyggnad. I takt med ökad urbanisering och ett förändrat klimat ställer lagstiftning och internationella överenskommelser högre krav på hänsyn till miljön och att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs. Befolkningsstillväxten i kommunen innebär att bebyggelsestrycket ökar och bostäder behöver byggas. Fler invånare och fler bostäder ställer i sin tur krav på ökad vattenförsörjning och avloppshantering. Den

strategiska VA-planeringen sker därför i nära samspel med översiktsplanen för att möta kommunens eget behov av underlag för utveckling.

Med ett metodiskt arbete och tydliga välgrundade prioriteringar som finns beskrivna i kommunens VA-plan kan kommunen uppfylla lagkrav och uppnå såväl vattenförvaltningens kvalitetskrav som de nationella, regionala och lokala miljömålen.

Figur 5 visar översikt av de lagar och krav som framför allt styr den kommunala VA-planeringen.

Figur 5: Översikt av de lagar och krav som framför allt styr den kommunala VA-planeringen.

Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen beskriver hur vattenförsörjning och avloppshantering fungerar idag och vilka förändringsbehov som finns inom Habo kommun. I dokumentet identifieras ett antal styrkor och utmaningar, där kommunen behöver göra strategiska vägval.

Följande styrkor och utmaningar har identifierats:

Styrkor

- **Vattenskydd:** Samtliga allmänna vattentäkter har fastställda vattenskyddsområden med tillhörande vattenskyddsföreskrifter. Dock är ett vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter överklagat till Regeringen (miljödepartementet)
- **Klimatanpassning:** Kommunen har kommit långt vad gäller kartläggning och utredning gällande klimatanpassning
- **Översiktsplanen** är nyligen fastställd vilken ger en bra bild hur kommande bostadsbyggelse ska utvecklas
- Bra förvaltningsövergripande samarbete
- Habo kommuns geografiska läge med närhet till sjön Vättern och Jönköping utgör en styrka såväl för dagens som framtida vattenförsörjning och avloppshantering

Utmaningar

- **Befolkningsökning:** Enligt prognos ökar antalet invånare i snitt med 200-300 personer per år. Det ställer stora krav på en bra planering när det gäller teknisk försörjning såsom vattenförsörjning och avloppshantering
- **Utbyggnad och underhåll:** En växande kommun ställer stora krav på utbyggnad av vatten- och avloppssystem eftersom det är grundförutsätt-

ningen för samhällsbyggnad. Samtidigt ansvarar kommunen för att befintligt system ska underhållas och förnyas.

- **Äldre reningsanläggningar:** Reningsverken består av sex äldre anläggningar som kräver både ekonomiska och personella resurser
- **Tillstånd för vattenuttag:** Tre av fyra av kommunens egna allmänna vattenuttag saknar tillstånd för vattenuttag
- **Kompetensförsörjning inom vattenförsörjning och avloppshantering:** Habo kommun är en liten kommun och därför behöver kompetensen tas om hand och överföras internt inom de enheter som arbetar med VA-frågor
- **Information och kommunikation:** Att nå ut till kommuninvånare och abonnenter med information och dialog. Digitalisera information och enkätundersökningar kan förenkla för kommuninvånaren

Kommunens styrkor och utmaningar har legat till grund för det fortsatta strategiska arbetet med VA-planen.

Delplaner

I kommunens VA-plan ingår fem detaljerade delplaner som ska fungera som stöd i tjänstepersoners arbete. Under arbetets gång har prioriteringar och åtgärder som behöver vidtas framöver i VA-arbetet identifierats. Dessa har samlats i en åtgärdsplan som finns tillgänglig i varje delplan. Så långt som möjligt är ambitionen att åtgärderna ska vara avgränsade i tid och lämpliga att genomföra i projektform. Åtgärderna är då möjliga att "bocka av" efter hand som de har genomförts. Vid uppdatering/revidering av delplanerna kan det finnas behov att nya åtgärder tillsätts i respektive plan.

Nedanstående avsnitt är en kort sammanställning av respektive delplan.

Vattenförsörjningsplan

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och tillräcklig tillgång till vatten med god kvalitet utgör en viktig förutsättning för ett fungerande samhälle. Samhälls- och befolkningsförändringar innebär tillsammans med naturgivna förutsättningar och klimatförändringar påtagliga utmaningar för dricksvattenförsörjningen. Som ett led med klimatanpassning ska kommunen ha en långsiktig planering för dricksvattenförsörjning.

Fokus och innehåll

Vattenförsörjningsplanen beskriver vattenanvändningen och vattentillgången idag och i framtiden. I planen görs en bedömning av risker samt sammanställning av åtgärder för att klimatanpassa och trygga vattenförsörjningen för kommande generationer. Planen ska utgöra underlag vid kommunens och verksamhetens långsiktiga strategiska beslut samt även påverka hur allmänheten agerar kring vattenanvändning. Med stöd av Vattenförsörjningsplanens kartläggning och bedömning av kommunens vattentillgång och vattenanvändning skapas en hållbar och välgrundad planering av vattenförsörjning för kommunens invånare.

Dagvattenplan

För att möta klimatets förändrade nederbördsmönster med fler och intensivare nederbördstillfällen krävs hållbara dagvattensystem som efterliknar naturliga processer. Genom att ta hand om dagvattnet på rätt sätt kan det återanvändas istället för att släppa ut oönskade ämnen i vattendrag och sjöar. Dagvattnet bör synliggöras och integreras i den allmänna miljön och bidra till att stärka kommunens gröna och blåa struktur. Habo kommun ska ha en långsiktig och hållbar dagvattenhantering.

Fokus och innehåll

Dagvattenplanen innehåller principer för hur dagvatten ska anpassas och hanteras i den fysiska planeringen. Dagvattenplanen belyser dagvattenfrågan i alla delar i samhällsbyggnadsprocessen och förtydligar ansvarsfördelningen mellan berörda förvaltningar och aktörer i Habo kommun. Dagvattenplanens bilagor består bland annat av checklistor för dagvattenutredningar, planprocessen och nybyggnation. Dessa checklistor kan användas som stöd för kommunens interna och externa arbete.

Plan för enskilt VA

Enskilda avloppsanläggningar av dålig kvalitet innebär att näringsämnen i avloppsvatten når ut i vattendrag och sjöar. Detta bidrar till övergödning, igenväxning och algblooming. Dessutom riskerar vattentäkter att förorenas. Habo kommun ska ha en hållbar vattenförsörjning och avloppshantering utanför allmänt verksamhetsområde.

Fokus och innehåll

Planen för enskilt VA är en del av kommunens strategiska VA-planering, den anger hur arbete ska gå till för att nå målet om vattenförsörjning och avloppshantering som är hållbar för framtiden. Planen identifierar åtgärdsbehov avseende enskilda avloppsanläggningar, för att uppnå en god status i vattenförekomster samt ett ökat skydd för människors hälsa. Den leder också till att en ökad kunskap och information som bidrar till skydd av enskilda och allmänna vattentäkter.

Drift,- underhåll- och förnyelseplan

Fungerande drift, underhåll och förnyelse av de allmänna anläggningarna är grundläggande för hälsa, miljö och hållbar utveckling. De allmänna anläggningarna har till uppgift att leverera rent och hälsosamt dricksvatten samt leda bort och behandla avloppsvatten på ett effektivt, miljömässigt och hygieniskt sätt. Habo kommun ska ha en långsiktig och hållbar drift, underhåll- och förnyelseplanering som möter nuvarande och framtida behov, krav och klimatförändringar.

Fokus och innehåll

Drift, underhåll och förnyelseplanen innehåller en överskådlig beskrivning av kommunens drift- och underhåll av VA-anläggningar samt status för anläggningarna vid upprättande av planen. Med bedömd status som grund redovisas en översiktlig plan för förnyelse av VA-anläggningarna (verk, reservoarer, pumpstationer och ledningsnät) samt uppskattad kostnad för att nå uppsatt målsättning om förnyelsetakt.

Utbyggnadsplan

Behovet av en förändrad vattenförsörjning och avloppshantering utanför allmänt verksamhetsområde, vilket oftast är på landsbygden, varierar beroende på exempelvis bebyggelsestruktur samt miljö- och hälsoskyddsaspekter. Kommunen identifierar VA-områden och utgår från lag (2006:412) om allmänna vattentjänster 6 § för bedömning av behov av utbyggnad av vattentjänster.

Fokus och innehåll

I utbyggnadsplanen görs en översyn av befintlig bebyggelse på landsbygden där utbyggnad av allmänt vatten- och avlopp kan bli aktuell på grund av risk för människors hälsa och miljö. I utbyggnadsplanen beskrivs ett arbetssätt för att uppnå långsiktig planering av hur bebyggelse med enskild vattenförsörjning och avloppshantering ska hanteras för att förebygga olägenhet för människors hälsa och miljö. I planen bedömer Habo kommun om det finns behov av allmänt vatten och avlopp för dessa områden samt möjlighet att ansluta områden till allmänna anläggningar.

Plan för uppföljning

Aktualitetsprövning

En större översyn (aktualitetsprövning) av VA-planen i sin helhet ska ske vid minst ett tillfälle per mandatperiod och i samband med aktualiseringen av kommunens översiktsplan. Det innebär att kommunen ser över om VA-planens innehåll fortfarande är aktuellt under nästa mandatperiod. Det är då möjligt att komplettera med delar som anses saknas. Under denna process är det möjligt att följa upp vad som har genomförts med hjälp av åtgärdstabellerna för respektive plan.

VA-planens styrgrupp (teknisk chef, miljöchef samt kommunalråd och oppositionsråd) ansvarar för att utse en arbetsgrupp som ska genomföra aktualitetsprövningen. Arbetsgruppen ska använda ett strategiskt perspektiv vid prövningen. Styrgruppen ansvarar för att bedöma om aktualitetsprövningen behöver stämmas av politiskt med nämnd/ kommunstyrelse/ kommunfullmäktige.

Översyn av delplanerna

VA-planens fem delplaner är levande dokument som ska ses över årligen och uppdateras/revideras vid behov. Översynen ska ske i en arbetsgrupp bestående av personer från olika delar av kommunorganisationen som berörs av respektive delplan. Gruppens ansvar är även att ta fram rutiner, gemensam information och genomföra de åtgärder som gruppen har ansvar för. I varje delplan framgår det vilken enhet/förvaltning som är ansvarig för att sammankalla till den årliga översynen.

Delplanernas översyn ska genomföras så att respektive enhet/förvaltning kan ta med revideringarna i sin kommande årsplanering. Varje berörd enhet/förvaltning ansvarar för att se till att de åtgärder de ansvarar för utförs. I åtgärdsplanen framgår om ansvarig för åtgärden har delegation på att utföra åtgärden eller behöver stämma av med nämnd/kommunstyrelse innan åtgärd genomförs.

Budget

VA-planen i sin helhet ska ligga till grund för verksamhetsplanering och budgetarbete. En del av VA-planens valda åtgärder genomförs inom ramen för VA-verksamhetens budget. Andra åtgärder kan kräva politisk förankring och en egen budget. Stora investeringar som faller på VA-huvudman och därmed ska bekostas av VA-kollektivet kan långsiktigt behöva implementeras i VA-taxan.

När det gäller klimatanpassning kan även skattekollektivet (kommun och stat) och exploatörer få ökade kostnader, eftersom skydds- och kontrollåtgärder kan vara ett övergripande samhälleligt behov.

Beslutade strategier och delplanernas åtgärder kommer således innebära behov av personella och ekonomiska resurser för flera förvaltningar och enheter.

Ansvarsfördelning och översyn

Ansvaret för framtagande och översyn av VA-planen i sin helhet tillfaller olika förvaltningar och enheter inom Habo kommun. Även enheter som inte är huvudansvariga kan beröras och blir därmed delaktiga. Tydlig ansvarsfördelning är en förutsättning för att effektivisera arbetet med VA-planen. I tabell 2 redovisas ansvarsfördelningen för framtagande och översyn av VA-planen i sin helhet.

Plan	Ansvarig förvaltning för att planen arbetas fram	Politiskt antagande	Översyn	Ansvarig för att översynen genomförs
Nulägesbeskrivning 	Tekniska förvaltningen		Aktualitetsprövning vid varje mandatperiod eller vid behov	VA-enheten
Vision och strategi 2030 	Tekniska förvaltningen	Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Aktualitetsprövning vid varje mandatperiod eller vid behov	VA-styrgrupp (teknisk chef, miljöchef, kommunalråd och oppositionsråd)
VA-plan 	Tekniska förvaltningen	Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Aktualitetsprövning vid varje mandatperiod eller vid behov	VA-styrgrupp (teknisk chef, miljöchef, kommunalråd och oppositionsråd)
Dagvattenplan 	Tekniska förvaltningen	Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Årligen eller vid behov	Plan- och exploateringsenheten

Plan	Ansvarig förvaltning för att planen arbetas fram	Politiskt antagande	Översyn	Ansvarig för att översynen genomförs
Drift-, underhåll- och förnyelseplan 	Tekniska förvaltningen	Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Årligen eller vid behov	VA-enheten
Plan för enskilt VA 	Miljöförvaltningen	Miljönämnden Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen	Årligen eller vid behov	Miljöförvaltningen
Vattenförsörjningsplan 	Tekniska förvaltningen	Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Årligen eller vid behov	VA-enheten
Utbyggnadsplan 	Tekniska förvaltningen	Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Byggnadsnämnden och miljönämnden	Årligen eller vid behov	VA-enheten

HABO KOMMUN

Box 212 • 566 24 Habo • 036-442 80 00 • info@habokommun.se • www.habokommun.se

§ 100 Kommunal medfinansiering av gång- och cykelväg, Habo-Furusjö

Diarienummer KS22/373

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna avtalsförslaget om medfinansiering av gång- och cykelväg mellan Habo och Furusjö.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2020-10-14 (KS20/140) att godkänna ett avtalsförslag om medfinansiering av gång- och cykelväg mellan Habo och Furusjö.

Tidigare tecknat avtal följde den då av Region Jönköpings län (TIM-nämnden 2020-04-21) beslutade finansieringsmodell avseende regionala cykelstråk.

Inom ramen för nu beslutad Regional transportplan, Jönköpings län 2022-2033, har regionen beslutat om ett nytt finansieringsupplägg för det regionala cykelstråket vilket medför att Habo kommun ska medfinansiera med 10 % av Trafikverkets ursprungliga kostnadsuppskattning istället för 33 % enligt det ursprungliga avtalet. I det nya avtalsförslaget är även ett maxbelopp för kommunens medfinansiering reglerat mer förmånligt jämfört med det ursprungliga avtalet.

I övrigt är förutsättningarna i avtalet i stort sett oförändrade med några mindre justeringar vad gäller kommunens medverkan i projektet och att Mullsjös eventuella medverkan lyfts bort.

AVTAL

Trafikverkets ärendenummer

TRV 2022/117119

Motpartens ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum

2022-12-01

Medfinansieringsavtal GC-väg utmed väg 1819, Furusjö- Habo, etapp 1, Habo kommun

Detta avtal avser planlägningsprocessen och/eller byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur

Mellan nedanstående parter träffas härmed avtal om medfinansiering och samverkan enligt följande:

§1 Parter

Trafikverket, region syd, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket

Habo kommun, org.nr 212000-1611, Box 212, 566 24 Habo, nedan Kommunen

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i detta avtal:

Grundutförande: Den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation.

Tillägg: De förbättringar/ anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar.

§3 Syfte och bakgrund

Syftet med detta avtal är att reglera respektive parts åtagande och finansiella ansvar för åtgärden.

Avtalet avser projektering och byggnation av en ca 3,4 km lång gång- och cykelväg längs väg 1819 på sträckan mellan Furusjö (korsning Sjövägen, väster om badplatsen) och Habo (korsning med enskild väg 17454.1 mot St Gölhult).

Åtgärden genomförs mot bakgrund av att väg 1819 är trafikerad med 2 300 fordon i genomsnitt per dygn (mätår 2012) och trafikmiljön för oskyddade bedöms vara otrygg och osäker. Skyttad hastighet är 80 km/h och vägaren är mycket smal.

I senare skede (inför kommande planperiod) kan etapp 2 av GC-väg mellan Furusjö och Habo komma att prövas, innebärande en eventuell fortsatt byggnation längs 1819 från vägkorsning enskild väg mot St Gölhult fram till vägkorsning väg 1823 mot Habo kyrka (alternativt till befintlig GC- väg norr om Bränningegatan). Etappen på ca 4,5 km innefattar en ny separat GC-bro över Jönköpingsbanan och är därför kostsam att genomföra. Fram till ett eventuellt färdigställande av etapp 2 är det möjligt att cykla på

AVTAL

Dokumentdatum
2022-12-01

lågtrafikerade enskilda vägar och lågtrafikerad statlig väg 1829 för senare angöring mot kommunalt GC-vägnät.

Etapp 1 och 2, mellan Furusjö och Habo, utgör del av sammanhängande regional GC-väg mellan Mullsjö och Habo. Denna framtida GC-relation på ca 12 km (tätortsgräns till tätortsgräns) har god potential enligt den vedertagna Kågeson-modellen. Utöver ovan beskrivna etapper ingår då även sträckan Mullsjö-Furusjö (ca 4,0 km). Nämnda GC-sträckor/ etapper redovisas i den åtgärdsvalsstudie (Sandhem—Mullsjö—Habo-Jönköping, TRV 2018 /96862) som Trafikverket genomförde 2019 tillsammans med berörda kommuner och Region Jönköpings län.

Parternas nytta och motivering av finansiering Trafikverket och Kommunen har ett gemensamt intresse av att uppnå förbättrad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter på väg 1819. Planerad GC-väg möjliggör fortsatt utveckling av Furusjö tätort. Tidigare tecknat avtal avseende åtgärden följde den då av Region Jönköpings län (TIM—nämnden 2020-04-21) beslutade finansieringsmodell avseende regionala cykelstråk. Inom ramen för nu beslutad Regional transportplan, Jönköpings län 2022-2033 har regionen beslutat om ett nytt finansieringsupplägg för det regionala cykelstråket vilket medför att Habo kommun ska medfinansiera med 10 % av Trafikverkets ursprungliga kostnadsuppskattning. Region Jönköping har beslutat att nya avtal i enlighet med det nya finansieringsupplägget ska tecknas för nu pågående GC-vägs projekt varför detta avtal tecknas.

Tidigare studier och utredningar avseende åtgärd 1

Underlag till cykelplan Region Jönköpings län, Ramböll, 2017-03-31.

Regional transportplan Jönköpings län 2018--2029, s. 43-45.

Åtgärdsvalsstudie Sandhem-Mullsjö-Habo-Jönköping, TRV 2018/96862.

PM 2020-02-26 Åtgärdsvalsstudier av regionala cykelstråk 1 Jönköpings län.

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Det nu träffade medfinansieringsavtalet ersätter tidigare tecknat avtal *Avtal om medfinansiering – objekt GC-väg längs väg 1819, Furusjö – Habo, etapp 1, Habo kommun* (dnr TRV 2020/68523).

§5 Beskrivning av åtgärder

En ca 3,4 km lång gång- och cykelväg (GC) byggs intill väg 1819 mellan Habo, korsning med enskild väg 17454.1 mot St Gölhult och Furusjö, korsning Sjövägen (väster om badplatsen). Gång- och cykelvägen ska vara minst 3 meter bred, där så är genomförbart utan större fördyring och skiljeremsa mellan bilväg och GC ska, där det är fysiskt möjligt, vara 3,5-4,0 meter. Gång och cykelvägen ska ges en gen sträckning och i fortsatt planering eftersträvas att nuvarande väg 1819 ej behöver breddas eller förskjutas. Gång och cykelvägen har antagits att gå på den norra sidan av väg 1819 mellan korsning med enskild väg 17454.1 mot St Gölhult till korsning med Sjöhagavägen för att sedan korsa väg 1819 och gå på den södra sidan fram till vägkorsning Sjövägen. Slutlig utformning preciseras i kommande vägplan. Planerad GC-väg ska utgöra statlig väganordning.

Belysning ingår ej i projektet förutom ca 450 meter mellan anslutning/väggkorsning mot Furusjö tätort (Storgatan) och väggkorsning Sjövägen (väster om badplatsen). Härigenom

Dokumentdatum
2022-12-01

säkerställs säker och trygg anslutning till befintliga busshållplatser på väg 1819. På övrig sträcka förbereds för ev. framtida belysning genom att kabelskyddsror läggs i vägområde för ny GC-väg.

§6 Finansiering

Totalkostnad för byggnation av planerad GC-väg, inklusive projektering (framtagande av vägplan och bygghandling), marklösen, byggherrekostnad, projekt/byggledning och oförutsedda kostnader, uppskattas ligga i intervallet 28 000 000 - 34 000 000 kr, prisläge april 2018.

Kommunens del av finansieringen motsvarar 10 %, dock maximalt 3,4 miljoner kronor, prisläge april 2018. Trafikverkets Infrastrukturindex Investering Väg ska användas för prisnivåomräkning av de 3,4 miljoner kronor som är Kommunens maximala del av finansieringen.

Trafikverket ska finansiera resterande del av kostnaden för åtgärden.

Trafikverket ska bekosta 100 % av kostnaderna för drift och underhåll av åtgärden.

§7 Ansvarsfördelning

Parterna beslutar självständigt i genomförandet av sina respektive anläggningar enligt § 5 om det inte påverkar förutsättningarna för hela projektet. För övrigt gäller följande:

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet som omfattas av detta avtal §§5 och 6.
2. Trafikverket ansvarar för projektering, formell hantering och upphandling.
3. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av åtgärder som Trafikverket ansvarar för.
4. Trafikverket tillhandahåller projektledning och byggledning för genomförande.
5. Trafikverket blir efter färdigställandet väghållare och sköter och bekostar framtida drift och underhåll samt eventuell förnyelse av GC-vägen.

Kommunens ansvar

1. Kommunen tillser (om behov föreligger) att nödvändiga förändringar av detaljplan genomförs.
2. Kommunen bistår med en kontaktperson.

§8 Hantering av kostnadsförändringar

Trafikverket svarar för samtliga kostnadsökningar, utöver de 3,4 miljoner kronor (prisläge april 2018) som är Kommunens maximala del av finansieringen enligt § 6.

Trafikverkets Infrastrukturindex Investering Väg ska användas för prisnivåomräkning av de 3,4 miljoner kronor som är Kommunens maximala del av finansieringen enligt § 6.

I de fall projektet avbryts eller avtalet upphör att gälla står respektive part för de kostnader om dittills nedlagts i proportion till finansieringsåtagandet för åtgärden enligt §§ 6 och 8.

Dokumentdatum
2022-12-01

Kostnadsökningar till följd av någon parts ensidigt önskade tillägg bekostas till 100 % av den parten om inte annat överenskommit skriftligt i förväg.

§9 Betalning

Trafikverket rekviderar medfinansieringen.

Rekvireringen kommer antingen att skickas efter att åtgärden är slutförd eller när åtgärden kostat mer än 34 miljoner kronor i prisnivå 2018. Trafikverket kommer att genomföra en utvärdering efter varje års bokslut avseende hur mycket som dittills upparbetats.

Rekvision ska sändas till utbetalarens fakturaadress och märkas på rätt sätt så att den hamnar rätt i leverantörssystem.

Till rekvisitionen ska bifogas ett underlag där det framgår hur bidragsintäkten är uträknad.

Rekvirering/faktureringsadresseras till:

Habo kommun
Fakturor
Box 198
566 24 Habo

Alternativt per e-post:

mikael.norell@habokommun.se

Märkning: Gång- och cykelväg Furusjö-Habo

§10 Projektorganisation och former för parternas samarbete

Trafikverket ansvarar för projektledning och upphandling.

Ömsesidiga informationsmöten ska genomföras med den regelbundenhet som parterna beslutar i särskild ordning.

§11 Tidplan

Upphandling påbörjades i december 2021 och arbete med vägplan påbörjades oktober 2022. Planerad byggstart är tidigast under 2025 och planerat färdigställande är tidigast under 2026.

§12 Avtalets giltighet

Detta avtal är giltigt från och med den tidpunkt när det undertecknats av parterna.

§13 Övrigt

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och undertecknas av parterna för att vara giltiga.

AVTAL

5 (5)

Dokumentdatum
2022-12-01

Cykelvägen ska ha statligt huvudmannaskap och Trafikverket ansvarar för drift, underhåll och förnyelse av densamma.

§14 Tvistlösning

Tvist avseende tillämpning eller tolkning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket (Maria Hellqvist)

Habo kommun (Susanne Wahlström)

Ort och datum

Habo kommun (Svante Moden)

§ 105 Svar på motion om övergångsställen

Diarienummer KS22/231

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Joakim Lindblom (SD) har lämnat in en motion i vilken han skriver att det i Habo finns ett antal avsmalningar på många gator med tillhörande ”mystiska stolpar”. Joakim Lindblom skriver att av egen erfarenhet så vet han att fotgängare kastar sig ut i trafiken vid dessa stolpar i tron att det är riktiga övergångsställen och att det är stor risk för olyckor då gångtrafikanten har väjningsplikt mot trafiken.

Joakim Lindblom föreslår därför

- att Habo kommun bygger riktiga övergångsställen på lämpliga platser för att undvika olyckor.
- att Habo kommun tar bort dessa ”mystiska stolpar” vid avsmalningarna på gatorna.

År 2000 infördes den så kallade Zebralagen i Sverige, vilken innebär att väjningsplikt infördes gentemot gående vid obebakade övergångsställen. Ambitionen med bestämmelsen var lovvärd, nämligen att öka trafiksäkerheten och minska antalet skadade och dödade fotgängare. Att döma av olycksstatistiken verkar dock utfallet inte ha blivit det förväntade.

I dagens utformning av säker trafikmiljö är man sedan införandet av Zebralagen restriktiv med de traditionella övergångsställena med Herr Gårman-skylt och målade vita streck. I samband med införandet av Zebralagen ökade antalet allvarligt skadade fotgängare markant. Samspelet mellan oskyddade trafikanter och bilister försvann i och med gåendes företrädesrätt.

Det som eftersträvas inom trafiksäkerhet nationellt och i Habo kommun är ömsesidig hänsyn och att man alltid ska söka samspel och ögonkontakt i trafiken, därav är inte ombyggnation till traditionella övergångsställen lämpligt.

Habo kommuns fokus är att få ner hastigheten i samband med korsningspunkter i samma plan, detta har skett genom hastighetsdämpande åtgärder av olika slag samt genom hastighetsöversyn där bashastigheten i tätorten numera är 40 km/h.

Vid hastighetsdämpande åtgärder i form av avsmalningar har passagerna markerats med reflexprydda pollare, för att påvisa en händelse i trafikmiljön där både gångtrafikanter och bilister bör iaktta extra uppmärksamhet. Att ta bort dessa pollare som motionären föreslår anser inte tekniska förvaltningen skulle höja trafiksäkerheten.

Motion om övergångsställen på riktigt.

I Habo finns ett antal avsmalningar på många gator och tillhörande "mystiska stolpar" med reflexer. T.ex. på Malmgatan vid järnvägsundergången, kråkerydsvägen vid förskolan, busshållplatsen vid Lundgatan och Allèskolan med flera, där det borde vara ett övergångsställe på riktigt.

Borttagandet av avsmalningar har Sverigedemokraterna diskuterat tidigare och denna motion avser att tydliggöra var man som fotgängare skall och bör passera en trafikerad gata på ett säkert sätt.

Av egen erfarenhet i Habo vet jag att fotgängare kastar sig ut i trafiken vid dessa "mystiska stolpar" i tron att det är ett övergångsställe och det är stor risk för olyckor då gångtrafikanten har väjningsplikt mot trafiken.

Det är nu hög tid att på lämpliga platser bygga övergångsställen på riktigt, för att undvika missförstånd, och där fordon har väjningsplikt för gångtrafikanter samt att både fordon och gångtrafikanter, har lika stor skyldighet att genomföra passagen av vägen säkert, för att undvika olyckor.

Sverigedemokraterna Habo föreslår Habo kommunfullmäktige att:

Att Habo kommun bygger riktiga övergångsställen på lämpliga platser för att undvika olyckor.

Att Habo kommun tar bort dessa "mystiska stolpar" vid avsmalningarna på gatorna.

Joakim Lindblom SD Habo.

Hej Frida.

Jag bifogar en kompettering med några bilder för att tydliggöra under utredningen att det kan vara lämpligt att bygga övergångsställen, och vid skolor borde det vara obligatoriskt med övergångsställen och det saknas uppenbarligen på många ställen i Habo.

Det finns säkert fler ställen jag inte besökt, att bygga övergångsställen på.

Här saknas ett övergångsställe helt vid Malmgatans slut mot Bränningeleden.

Detta är visserligen trafikverkets väg och även här borde kommunen uppmana trafikverket att göra ett övergångsställe med tanke på att ett flertal gångvägar möter denna korsning på infarten från Mullsjö.

Även här finner jag en något förvirrad trafiksituation utan övergångsställe på Hjovägen strax efter Konsum.

Om man tittar på bromsspåren framför bilen i höjd med de mystiska stolparna på vägen så förstår man att, något har hänt, och det gick bra...

Här är Kråkans förskola och inget övergångsställe i sikte.

Här är Kråkerydsvägen och fortfarande inget övergångsställe.

Här är korsningen till Munkvägen och Slättens IP med fler "Stolpar".

Här är slättens förskola med stort bostadsområde på andra sidan vägen.

Här är Alléskolan och bilden talar för sig själv.

Efter busshållplatsen vid Lundgatan finns ett övergångsställe jag inte fick med på bild helt men inget vid Alléskolan längre bort.

Fler mystiska stolpar vid Lundgatan mot Kärnekulla.

Det var här enligt ryktet någon åkte på en ordentlig fortkörning fastän avsmalningar finns.

Med andra ord så fyller avsmalningar ingen funktion och ställer bara till med problem samt är ett slöseri med skattepengar.

Ett övergångsställe är det sällan någon som missar då alla vet att det kan bli dyra böter, och båda körfälten stannar utan extra byggnationer vid passage av gångtrafikanter.

Joakim Lindblom SD Habo.

§ 106 Svar på motion om skärmtak utanför vårdcentrum

Diarienummer KS22/281

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med motiveringen att ekonomin inte tillåter att åtgärden kan prioriteras.

Beskrivning av ärendet

Margareta Fick (MP) har lämnat in en motion om ett skärmtak utanför vårdcentrum för att rörelsehindrade ska kunna förflytta sig mellan bil och rullstol utan att riskera att bli blöta. Margareta Fick föreslår att ett skärmtak anordnas vid vårdcentralens entré samt att rörelsehindrade under projekteringstiden och byggtiden genom en skylt hänvisas till personalparkeringen dagtid vid dåligt väder.

Margareta Fick (MP) inkom även 2011 med en motion om skärmtak där kommunfullmäktige beslutade godkänna utförandet av skärmtak (KF 2012-03-29 § 18). Frågan om genomförande hänsköts dock till budgetberedningen för avgörande av när ekonomin tillåter att skärmtaket uppförs.

År 2012 beräknade tekniska förvaltningen kostnaden till 455 000 kronor. En kostnadsuppräknig med entreprenadindex visar på att kostnaden i 2022 års nivå ligger på ca 560 000 kronor.

Investeringsvolymen för år 2023 – 2025 ligger på en historiskt väldigt hög nivå för Habo kommun. Det har därför krävts att kraftiga prioriteringar behövs göras i budgetarbetet för att nå en någorlunda rimlig investeringsnivå.

Även om tanken med skärmtaket är mycket god bedömer tekniska förvaltningen inte att kostnaderna är motiverade i förhållande till andra investeringsåtgärder som behövs strykas eller skjutas på.

Tuill Kommunfullmäktige i Habo

Motion om skärmtak för rörelsehindrade

Miljöpartiet har ett par gånger motionerat om att det behövs ett skärmtak för förflyttning mellan bil och rullstol vid besök på vårdcentralen.

Sista motionen bifölls men ströks från bevakningslistan efter att den inte verkställdes efter några år.

Miljöpartiet motionerar därför igen om att ett skärmtak bör byggas vid vårdcentralens entré.

Det behövs inte mycket fantasi för att inse att om det snöar eller regnar hinner både den rörelsehindrade och ev. assistent bli blöta under förflyttningen. Paraply kan inte användas och resultatet kan bli att personen får sitta i en blöt rullstol hela dagen.

Det finns ett skärmtak för kommunens bilar utanför vårdcentralen men inte vid patientparkeringarna. Många platser där är lediga dagtid eftersom bilarna används.

Miljöpartiet föreslår

Att ett skärmtak vid vårdcentralens entre anordnas.

Att rörelsehindrade under projekteringstiden och byggtiden genom en skylt hänvisas till personalparkeringen dagtid vid dåligt väder.

Habo den 22 september 2022.

Margareta Fick

§ 107 Former för utskick av kallelse och handlingar till kommunfullmäktige

Diarienummer KS22/375

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att kallelse och handlingar till kommunfullmäktiges sammanträde ska skickas elektroniskt.

Beskrivning av ärendet

Kommunallagen föreskriver att varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas.

Information om sådana ärenden som tillkännagetts enligt 14 § ska lämnas till varje ledamot och ersättare så att den kan antas nå dem senast vardagen närmast före sammanträdesdagen.

Det är fullmäktige själv som väljer sättet att distribuera kallelsen. Vilka handlingar som ska tillställas ledamöterna och ersättarna före sammanträdet är inte lagreglerat, men det är viktigt att varje ledamot och ersättare får del av styrelsens och övriga nämnders förslag till beslut, samt övriga underlag som behövs för att kunna fatta beslut. Till samtliga nämnder i kommunen går nu kallelserna och övriga handlingar med e-post. Önskemål har inkommit från ledamöter i fullmäktige att även fullmäktiges handlingar ska distribueras med e-post. Ett sådant distributionsförfarande skulle också avsevärt effektivisera arbetet med utskicket, som idag tar ca 4-8 timmar beroende på storlek.

För att kunna läsa kallelsen och handlingar elektroniskt kommer de ledamöter som behöver att förses med en iPad. Ersättare kommer inte att erhålla någon iPad utan vid inkallande finns möjlighet att låna iPad eller att få föredragningslistan utskrivna.

§ 108 Svar på motion om förebyggande arbete för psykisk hälsa

Diarienummer KS22/216

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Olle Moln Teike (SD) och Mari Larsson (SD) har lämnat in en motion om förebyggande arbete mot psykisk ohälsa bland barn och ungdomar och föreslår kommunfullmäktige att kommunen inför obligatoriska samtal med elevhälsan för samtliga elever en gång varje läsår samt att ge elevhälsan resurser och möjligheter att kunna genomföra arbetet.

Motionärerna lyfter fram vikten av att motverka psykisk ohälsa bland barn och ungdomar. Vidare beskriver motionärerna att Habo har en stor andel barn/ungdomar till populationen sett jämfört med hela riket samt att Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) är hårt belastad med långa väntetider.

Ärendet är remitterat till barn- och utbildningsnämnden som lämnat följande svar.

Arbete för att främja psykisk hälsa pågår på våra skolor. Vikten av att fånga upp dessa barn och ungdomar i tid är av yttersta vikt för att ge den hjälp som behövs.

Idag genomförs hälsosamtal med eleverna i förskoleklass, i årskurs 4 och i årskurs 7. I årskurs 2 genomförs ett kortare hälsosamtal i samband med att elevernas vikt och längd kontrolleras. Alla elever får tillsammans med sina vårdnadshavare två utvecklingssamtal tillsammans med sin klassmentor varje läsår. I dessa samtal ligger huvudvikten på elevernas kunskapsutveckling samt deras mående och trivsel.

Det sker också ett systematiskt arbete kring uppföljning av frånvaron bland eleverna. Detta görs för att i god tid upptäcka orsakerna till frånvaron.

Hälsosamtalen har en viktig roll i elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa. Att genomföra obligatoriska samtal med elevhälsan för alla elever i alla årskurser skulle säkert leda till att skolan än bättre fångar upp den psykiska ohälsan. Dessa samtal är tidskrävande och med dagens organisation finns det ingen möjlighet att utöka samtalsfrekvensen (BUN 2022-11-15 § 104).

Kommunstyrelsens arbetsutskotts behandling

Anders Rickman (L) och Hans Jarstig (KD) yrkar att kommunfullmäktige avslår motionen.

§ 104 Svar på remiss - motion från kommunfullmäktige om förebyggande arbete mot psykisk ohälsa bland barn och ungdomar

Diarienummer BU22/128

Beslut

Yttrandet godkänns.

Beskrivning av ärendet

Olle Moln Teike (SD) och Mari Larsson (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i vilken de föreslå att Habo kommun inför obligatoriska samtal med elevhälsan för samtliga elever en gång varje läsår samt att elevhälsan ges resurser för att genomföra detta arbete.

Motionärerna lyfter fram vikten av att motverka psykisk ohälsa bland barn och ungdomar. Vidare beskriver motionärerna att Habo har en stor andel barn/ungdomar till populationen sett jämfört med hela riket samt att Barn och ungdomspsykiatri (BUP) är hårt belastad med långa väntetider.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att skicka motionen på remiss till barn- och utbildningsnämnden för yttrande.

Yttrande

Arbete för att främja psykisk hälsa pågår på våra skolor. Vikten av att fånga upp dessa barn och ungdomar i tid är av yttersta vikt för att ge den hjälp som behövs.

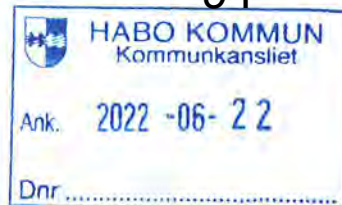
Idag genomförs hälsosamtal med eleverna i förskoleklass, i årskurs 4 och i årskurs 7. I årkurs 2 genomförs ett kortare hälsosamtal i samband med att elevernas vikt och längd kontrolleras. Alla elever får tillsammans med sina vårdnadshavare två utvecklingssamtal tillsammans med sin klassmentor varje läsår. I dessa samtal ligger huvudvikten på elevernas kunskapsutveckling samt deras mående och trivsel.

Det sker också ett systematiskt arbete kring uppföljning av frånvaron bland eleverna. Detta görs för att i god tid upptäcka orsakerna till frånvaron.

Hälsosamtalen har en viktig roll i elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa. Att genomföra obligatoriska samtal med elevhälsan för alla elever i alla årskurser skulle säkert leda till att vi än bättre fångar upp den psykiska ohälsan. Dessa samtal är tidskrävande och med dagens organisation finns det ingen möjlighet att utöka samtalsfrekvensen.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Motion till Habo kommun om förebyggande arbete mot psykisk ohälsa bland barn/ungdomar.

Habo kommun har en större andel barn/ungdomar till populationen sett jämfört med hela riket. Arbetet med att motverka psykisk ohälsa i denna grupp finns idag som en punkt av tre i kommunens budget.

I *Nämnden för folkhälsa och sjukvård* så redovisar man att antalet remisser från elevhälsan har ökat med 25% och man tror att det kommer öka ännu mer. BUP är hårt belastat och det är långa väntetider.

För att fånga upp dessa barn/ungdomar så vill SD Habo införa obligatoriska samtal med elevhälsan en gång per läsår. Från årskurs 1 till årskurs 9. Det är viktigt att jobba preventivt och fånga upp dessa barn/ungdomar tidigt.

Sverigedemokraterna i Habo föreslår med hänvisning till ovanstående:

- Att Habo kommun inför obligatoriska samtal med elevhälsan för samtliga elever en gång varje läsår.
- Att ge elevhälsan resurser och möjligheter att kunna genomföra arbetet

Habo 2022-06-22

Olle Moln Teike
SD Habo

Mari Larsson
SD Habo

Anmälningssärenden

Till kommunstyrelsen 2023-01-11

1. Yttrande till Förvaltningsrätten: laglighetsprövning enligt kommunallagen – överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2022-11-24.
2. Föreläggande från Förvaltningsrätten: laglighetsprövning enligt kommunallagen – överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2022-12-15.
3. Länsstyrelsen Östergötland: förordnande av begravningsombud inom Jönköpings län

Redovisning av delegationsbeslut

Protokoll från arbetsutskottet.....2022-12-13

Protokoll från personalutskottet.....2022-12-19

Avslag på begäran om allmän handling.....Nr 125

Bidrag för bredbandsanslutning med fiber.....Nr 126-127

Hej Agneta

Du har begärt att få en allmän handling utlämnad gällande vinnande anbud (samtliga dokument och eventuella bilagor) i upphandling Byggtjänster dnr 19/169.

Följande uppgifter lämnas inte ut då Habo kommun och/eller anbudslämnaren riskerar att lida skada med hänvisning till 19 kap. 3 § 1-2 st samt 31 kap. 16 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400):

- Blue Wall Construction – personuppgifter gällande referensuppdragen

Beslutet är fattat av upphandlare i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning. Är du missnöjd med beslutet kan du överklaga, se nedan.

Överklagan

Kommunens beslut om att inte lämna ut handling kan överklagas skriftligt till Kammarrätten i Jönköping. Överklagandet ska ändå skickas till Habo kommun, Kommunstyrelsen, Box 212, 566 24 Habo, inom tre veckor från det att ni tagit del av beslutet. Överklaganden som skickas in efter tre veckor kan inte prövas.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Du bör också ange varför du anser att beslutet ska ändras.

Om skrivelsen kommer in i rätt tid och om beslutet efter omprövning inte ändras så som du begär, sänder kommunstyrelsen skrivelsen vidare till Kammarrätten.

Anders Lindhe

Upphandlare
Kommunledningsförvaltningen - Habo kommun

Postadress: Box 212, 566 24 Habo

☎ Telefon: +46 36 4428341
📱 Mobil: +46 76 7215431
🌐 <https://www.habokommun.se>

Från: Bajram Bajrami <bajram.bajrami@habokommun.se>

Skickat: den 19 december 2022 10:50

Till: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Ämne: VB: **[Newsletter]** Merzell Opic Beställning av anbud UE - Case number MO-10027

Hej Anders,

Vill du hjälpa mig med nedanstående fråga?

Tack på förhand //

Bajram Bajrami

Upphandlingsledare

Kommunledningsförvaltningen - Habo kommun

Postadress: Box 212, 566 24 Habo

☎ Telefon: +46 36 4428090

🌐 <https://www.habokommun.se>

Från: Holmgren, Agneta <support.opic@mercell.com>

Skickat: den 19 december 2022 09:15

Till: Bajram Bajrami <bajram.bajrami@habokommun.se>

Ämne: **[Newsletter]** Mercell Opic Beställning av anbud UE - Case number MO-10027

Hej,

Önskar för vår kunds räkning beställa följande handlingar (samtliga dokument i anbudet och eventuella bilagor) i nedanstående upphandling:

Rubrik: Byggtjänster

Ref.nr: 19/169

Sista anbudsdag: 2022-06-08

Vinnande Anbud från: Blue Wall Construction AB

Övriga Anbud från:

Om det finns sekretessbelagda handlingar så vill vi gärna erhålla information om vilka uppgifter i anbudet som omfattas.

Jag är tacksam om dokumenten kan sändas via detta meddelande.

Om inte detta är möjligt går det även bra att skicka via sprend.se, USB-minne eller i sista hand i pappersformat.

Mercell Commerce AB

Att.

Box 396

581 04 Linköping

Var vänlig bekräfta mottagande av detta mail och meddela när leverans kan ske.

Tack för tillmötesgåendet!

Med vänlig hälsning

Holmgren, Agneta

This is shared with bajram.bajrami@habokommun.se.

[View request](#)

[Turn off this request's notifications](#)

DELEGATIONSBESLUT**I enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning****Beslut fattade av:** Johan Bokinge, ekonomichef

Beslutsdatum	Ärendenr	Beslutet avser	Beslut	Beslutsnr (fylls i av registrator)
221201	KS22/105-59	Ansökan om bidrag till bredbandsanslutning med fiber	Beviljat	126
221214	KS22/105-60	Ansökan om bidrag till bredbandsanslutning med fiber	Beviljat	127